www.svoboda-news.com

75 pokib Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV Ч. 168. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 12-го ВЕРЕСНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, SEPTEMBER 12, 1968 No. 168. VOL. LXXV

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ ПЕРЕСТУПИЛИ ПІВМІЛЬЙОНА ДОЛЯРІВ

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 11 вересня, 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН НАЙМЕНУВАВ 10-ОХ членів приватної корпорації, підтримуваної урядом, яка має дбати про збільшення числа мешканевих одиниць для незаможного населення. Ці мешкання були б доступні для вбогого населення, бо комірне було б не високе. Президент сказав із цього приводу: „Мусить бути ліпше, мусить бути гарніше, ці мешкання мусять бути охайніші. Вони повинні давати більше вигоди тілу та сильнішого підбадьорення для духа". Нова організація називається Крайовим Мешканевим Товариством. Його очолює Едґар Ф. Кайзер, президент промислової фірми Кайзера.

14 ДЕМОКРАТИЧНИХ КОНГРЕСМЕНІВ із Каліфорнії зголосили внесок на поправку до Конституції, згідно з якою кандидатів на президента і віце - президента вибирали б у загальних виборах. Так само всі виборці мали б вибирати президента, і треба б скасувати Колеґію Електорів, яка тепер формально вибирає. Головним внескодавцем є конгресмен Джан Е. Мосс, який заявляє, що американський нарід вже не потребує номінаційних конвенцій і Колеґії Електорів, які можуть спричинити те, що Палата Репрезентантів вибиратиме президента ЗСА.

ГОМФРІ КРИТИКУЄ ЕКОНОМІЧНУ ПОЛІТИКУ республіканців. Він заявив, що демократи перебрали від республіканців в січні 1961-го року економіку з більшим числом безробітних і впродовж 8-ох років довели до цього, що тепер заіснував найдовший період добробуту в американській історії. Гомфрі сказав: „Республіканці залишили нам зростання цін, безробіття та економічну стаґнацію. Демократи дали нам також більші ціни, але вони значно зменшили число безробітних, збільшили прибутки американських родин та дали збільшувану економіку". Гомфрі признав зріст інфляції, але її спричинили республіканці, що не хотіли своєчасно збільшити податки.

КРАЙОВА РАДА БЕЗПЕКИ В ШИКАҐО звітує, що в перших сімох місяцях цього року в автомобільних катастрофах в цій країні згинули 29,950 осіб, на 5 відсотків більше, як в тому самому часі минулого року. Але ця сама Рада Безпеки бере до уваги і це, що значно збільшилося в цьому році і число авт, які курсують по американських автострадах та вулицях міст. Минулого року на кожних переїханих 100 мільйонів миль було 5.2 нещасливого випадку, а цього року — 5.1. В стейті Ню Йорк в тому самому часі в автових випадках згинули 1,673 особи, на 147 більше, як в перших сімох місяцях 1967-го року.

РОЗДРІБНІ КРАМНИЦІ ЗВІТУЮТЬ про збільшення торговельного руху в місяці серпні, що свідчить про це, що економіка цієї країни не зменшується. Найбільша в цій країні торговельна організація Сір, Ребак енд Компані збільшила продаж своїх товарів на 13 відсотків в серпні ц. р., вторгувавши 895.780.110 дол., в порівнянні з серпнем 1967-го року, коли її торг виносив 792,880,407. До кінця серпня ц. р. ця крамниця вторгувала 4,910,372,155 дол., на 12.4 відсотка більше, як в 1967-му році. Подібно збільшили торги й інші великі крамниці, які продають роздрібно товар.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКА АҐЕНЦІЯ ТАСС ТАВРУЄ „трюки" чеської преси, яка — мовляв — далі „пише з антисоціялістичних позицій Центрального Комітету компартії Чехо-Словаччини й її уряду". Зокрема совєтська преса ласться проти „Нової Свободи" з Моравської Остравы та на орган чеських професійних спілок „Праце". Ця нагінка совєтської, керованої Політбюром преси вказує на дальшу лють совєтських правителів на чесько-словацьких комуністів.

В АЛЬЖИРІ ВІДБУДЕТЬСЯ від 13 до 16 цього місяця панафриканська конференція „на вершинах". Тому, що посередництво шістьох африканських держав задля замирення у затяжній громадянській війні в Ніґерії скінчилося невдачею, сподіваються, що нова спроба замирити центральний уряд Ніґерії з урядом Республіки Біяфри, яка була Східньою провінцією Ніґерії, буде поведена власне на тій альжирській конференції, де приявними будуть всі голови африканських держав.

НОВА СУВЕРЕННА ДЕРЖАВА СВАЗІЛЕНД ЗГОЛОСИЛА просьбу до Об'єднаних Націй прийняти її туди, як 125-го члена. Свазіленд — це остання колишня африканська колонія Британії. Вона має населення 400.000, а величиною відповідає стейтові Коннектикат. За статутом Об'єднаних Націй Свазіленд матиме рівний голос з З'єднаними Стейтами.

ЗСА НЮГОДИЛИСЯ ФОРМАЛЬНО ПЕРЕПРОСИТИ Північну Корею за те, що американський корабель „Пуебло", буцім-то порушив суверенність територіяльних вод Північної Кореї 23 січня ц. р., — твердить південнокорейська преса. Таку заяву склав американський представник на засіданні мішаної військової Комісії в Панмунджомі 29 серпня ц. р., узалежнивши перепросини Північної Кореї від зобов'язання північно - корейських комуністів негайно звільнити 82-ох членів залоги „Пуебла". Всіх членів тієї залоги буцім-то вже перевезено до Кесонґу, недалеко Панмунджому.

ВУЛИЦІ ЄҐИПЕТСЬКИХ МІСТ СУЕЗУ Й ІЗМАЛЮ ЗАСИПАНІ румовищем після бомбардування тих міст далекосяжною ізраїльською артилерією з-поза другого берега Суезького каналу в минулу неділю. У Суезі згинуло 15 цивільних осіб і 5 вояків, а 84 цивільних і 10 вояків були поранені. У місті Суез, що мало колись 260.000 мешканців, залишилось тільки 60.000, а тепер певно знову багато мешканців перенесуться кудиінде. Недільний артилерійський двобій був найдовший і найважчий від червневої війни в минулому році.

ЮҐОСЛАВСЬКИЙ АМБАСАДОР В БОЛГАРІЇ КИРИЛО МІЛЬОВСКІ ВИПИСОВ з залі на святкуванні в Софії 24-ліття комуністичної влади в Болгарії, коли секретар Центрального Комітету болгарської компартії, Іван Прамов, почав критикувати Юґославію, що вона називає військовою інтервенцією „братерську поміч, що її подає болгарський нарід чехословацькому народові" в його боротьбі проти „контрреволюціонерів". Юґославські керівні кола переконані, що польські й болгарські комуністи повели кампанію проти Юґославії на виразний наказ з Москви.

Джансон виправдує бомбардування Північного В'єтнаму

Вашинґтон. — У своєму виступі на конвенції Американського Леґіону в Ню Орлінсі у вівторок 10 вересня ц. р. президент Джансон палко підтримував свою загальну політику супроти В'єтнаму та, зокрема, бомбардування Північного В'єтнаму в тих обмежених границях, що їх він накреслив 31 березня ц. р. Президент цитував вислови трьох своїх попередників — президентів Гаррі Трумана, Д. Д. Айзенгавера і Джана Кеннеді — на конечність ставлення спротиву комуністичній аґресії, яка в своїх дальших консеквенціях грозить розпутанням нової світової війни. Зокрема, Президент цитував ті вислови Д. Д. Айзенгавера і Дж. Кеннеді, в яких вони пов'язували безпеку Південного В'єтнаму з безпекою цілого Півдня Азії, який знову же тісно пов'язаний з безпекою З'єднаних Стейтів. Президент пригадав втрати американської крови і майна у світових війнах та у Корейській війні, де йшлося також про ставлення межі ворожій аґресії. Що стосується бомбардування Північного В'єтнаму, то Президент признав, що „вороги за кордоном і деякі приятелі в країні" дораджують припинити зовсім бомбардування Північного В'єтнаму. Від 31 березня ц. р. виключено з-під бомбардування 90% північно-в'єтнамського населення і 80% території Північного В'єтнаму. Однак бомбардування здемілітаризованої смуги, що розмежовує Північний і Південний В'єтнам, необхідне з уваги на те, що комуністи безперервно обстрілюють важкою артилерією 4 американські дивізії, себто 60.000 війська, і одну південно-в'єтнамську дивізію, які стоять зараз на південь від тієї демаркаційної смуги. Крім того, на південь від того війська знаходяться дальші частини 1-го корпусу з дальшими 164.000 вояків. Коли б припинити бомбардування тієї головної ворожої запільної бази та головний шлях його постачання, то американські вояки опинились би в куди гіршій ситуації, із куди більшими людськими жертвами, а стратегічна ситуація ворога значно покращала б. Президент покликався тут на опінію теперішнього головного команданта збройних сил ЗСА у В'єтнамі, ген. Абрамса, з яким розмовляв телефоном в останніх днях. Тому Президент потвердив тверде рішення — тільки тоді припинити цілком бомбардування Північного В'єтнаму, коли той дасть ґарантії, що від цього не погіршиться доля американського війська.

Ніксон закликає до нового проводу у Вашинґтоні і до децентралізації влади

Вайт Плейнс, Н. Й. — Республіканський кандидат на президента, колишній віце-президент Ричард М. Ніксон почав виборчу кампанію в стейті губернатора Рокефеллера, закликаючи 9.500 присутніх до того, щоб подбали про зміну проводу у Вашинґтоні і до децентралізації влади в користь стейтів і місцевих самоуправ. Ніксон назвав Гомфрі невільником минулого. Він казав, „що впродовж майже 40 років влада стейтів і міських управ відходила до Вашинґтону, Д. К., і тепер найвищий час, щоб частини цієї влади перейшла знов до стейтів та до місцевих самоуправ". Ніксона щиро вітав нюйоркський губернатор Н. А. Рокефеллер, який аж до Конвенції у Маямі Біч був противником Ніксона, бо сам думав про кандидатуру на президента. Рокефеллер говорив про Ніксона як про „компетентного кандидата і здібного провідника виборчої кампанії та представив колишнього віце-президента як „нового президента ЗСА". Ніксон сказав, що неправду говорять ті, які кажуть, що виборці мають вибирати між „порядком і поступом".

Еґню називає Гомфрі „м'яким щодо комунізму, інфляції та поборювання злочинів"

Вашинґтон. — Республіканський кандидат на віце-президента губернатор Мериленду Спіро Т. Еґню заявив на пресовій конференції, що демократичний кандидат на президента віце - президент Гомфрі зам'яко відноситься до комуністів та до поборювання інфляції і злочинних заворушень в цій країні. Еґню сказав в інтерв'ю, що Гомфрі можна б порівняти до англійського прем'єра Невілла Чемберлена, а республіканського кандидата Ніксона до англійського прем'єра, який обняв владу після Чемберлена — Винстона Черчилла. Еґню каже, що воно виглядає на це, що Гомфрі змагає до миру у В'єтнамі за всяку ціну і атакує Ніксона за його твердість в справі миру у В'єтнамі. Недавно інформаційний референт Ніксона Герберт Дж. Клайн заявив був, що Еґню гостро виступатиме проти демократів, і повищий виступ мериленського губернатора свідчить про це, що так воно буде.

Сенатська Комісія хоче додатково переслухувати суддю Фортаса

Вашинґтон. — Сенатська Правнича Комісія вирішила додатково переслухати суддю Найвищого Суду ЗСА Есба Фортаса, бо після першого переслухання виявилися нові дані, некорисні для Фортаса, якого президент Джансон найменував на головного суддю Найвищого Суду. Голова Правничої Комісії сенатор Джеймс О. Істленд вислав запрошення до судді Фортаса з'явитися перед Комісією в найближчому часі. Ще не знати, чи Фортас схоче з'явитися перед Комісією, знаючи, що проти нього є поважна опозиція. Деякі сенатори виступають проти затвердження Фортаса на пості головного судді тому, що тепер виявилося, що суддя Фортас співпрацював із президентом Джансоном тоді, коли вже був суддею Найвищого Суду, чим порушив засаду про те, що судейська і виконна влади мають діяти як самостійні частини Уряду, бо Найвищий Суд є незалежною частиною від двох інших частин того Уряду — виконної і законодатної. Сенатори виступають проти затвердження Фортаса ще й тому, що він зам'яко у відношенні до порнографічних фільмів і голосував проти заборони висвітлювати ті фільми, які конґресмени визнали за неморальні, бо порнографічні.

ЧЕСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР У МОСКВІ

Совєтський прем'єр Алексій Косиґін (зліва) і чеський прем'єр Ольдріх Чернік один одному стискають руки на летовищі під Москвою, безпосередньо після прилету Черніка з двома іншими чеськими делеґатами на торговельні переговори з большевиками. Чернік вже вернувся до Праги, підписавши торговельний договір, що його віддавна приготовляли фахівці з обох сторін.

ЧСР діставатиме від Москви український газ — чеський уряд ґарантує особисту свободу громадян

Прага. — Прем'єр Чехо-Словаччини Ольдріх Чернік, який разом із своїм заступником Франтішеком Гамузом і міністром закордонної торгівлі Вацлавом Валесом полетіли були три дні тому до Москви, підписав з совєтським урядом торговельний договір, за яким Чехо-Словаччина в першу чергу діставатиме газ із родовищ в Західній Україні, з галицького Підкарпаття, та в майбутньому діставатиме також газ з викопалин біля Харкова. Нові сталеві проводи будуть прокладені з України до кордону Чехо-Словаччини, коли ця остання доставить Совєтському Союзові потрібні для цього сталеві рури. Крім цього, СССР постачатиме Чехо-Словаччині нафту, залізо й інші предмети сировинного характеру, а Чехо-Словаччина Совєтам вантажні авта, вироби з тканини, обуву й інші промислові вироби. Однаково чеський прем'єр Чернік, як і совєтський прем'єр Косиґін є за фахом економістами. З совєтського боку брали в цих нарадах участь міністер закордонних справ Андрей Громико, віце-прем'єр Ніколай Байбаков, голова державної Плянувальної Комісії Ніколай Іносмцев і перший заступник міністра закордонної торгівлі Міхаіл Кузьмін. Про загальні чесько-совєтські відносини, які склалися внаслідку совєтської інвазії, Чернік нараджувався також з Леонідом Брежневим і „президентом" Миколою Підгорним. Безпосередньо після повороту Черніка і його почету з Москви до Праги, появилася проклямація чеського уряду з підкресленням особистої свободи всіх громадян. У цій проклямації з притиском кількакратно підкреслюється, що усім громадянам ґарантована за конституцією персональна недоторкальність і що можна потягати до відповідальности окремих громадян тільки за конкретні провини і згідно з існуючим законодавством та судочинством. Водночас чеський уряд закликає всіх чеських громадян, які „з різних причин" перебувають тепер за кордоном — вертатися до краю, де вони потрібні.

Справа повороту 82-ох членів залоги корабля „Пуебло" ще не вирішена

Вашинґтон. — Державний секретар Дін Раск заявив під час своїх 3-годинних зізнань на Комісії для закордонних справ в Палаті Репрезентантів, що ЗСА й Північна Корея ще не дійшли до згоди в справі звільнення Північною Кореєю корабля „Пуебло" і його 82-членної залоги, що їх корейські комуністи схопили 23 січня ц. р. Дін Раск заявив ще раз, що американський Уряд дав був наказ капітанові „Пуебла" 'триматися поза 12-милевою прибережною смугою Північної Кореї, — ця остання твердить, що „Пуебло" знаходився 23 січня за сім миль від берега, недалеко міста Вонсану, куди його насильно затягли. За твердженням південнокорейської преси, ЗСА погодилися перепросити Північну Корею, але не узгіднено ще стилізації того комунікату й форми перепросин. Північно - корейські комуністи підвищили свої первісні передумови щодо звільнення того американського корабля і його залоги. Колишній конґресмен з Оклагоми Віктор Вікерсман, який їздив на Далекий Схід і розмовляв з північно-корейськими дипломатами в Камбоджі, твердить, що ті корейські комуністи вимагали, щоб перепросини Північної Кореї підписав президент Джансон та щоб узагалі американці вийшли з Південної Кореї.

Геллер твердить, що економіка ЗСА сповільнює темп розвитку

Ню Йорк.—Колишній голова Ради Економічних Дорадників за президентури Джана Ф. Кеннеді Волтер Д. Геллер твердить, що сповільнився вже темп економічного розвитку в цій країні внаслідок збільшення прибуткових податків. Геллер тепер є головним економічним дорадником демократичного кандидата на президента віце-президента Гюберта Гомфрі. Геллер є директором Крайового Міського Банку в Міннеаполісі. Він пише, що треба вітати сповільнення економічного росту, але треба дбати за допомогою фіскальних заходів, щоб сповільнення тимчасове не перемінилося на постійне. На думку Геллера треба буде в найближчому році збільшити федеральні видатки, і цим способом приспішити темп економічного збільшення. Геллер передбачає, що крайова продукція в 1968-му році дійде до $856 більйонів, і що темп її збільшення буде повільніший в другій половині ц. р.

ФКУ ПОЧИНАЄ ОДНОМІСЯЧНУ АКЦІЮ ДЛЯ ДОПОВНЕННЯ СУМИ ДО $600,000

Проф. д-р Омелян Пріцак голова Гарвардського Професорського Комітету для українських студій

Проф. д-р Олександер Оглоблин перший викладач курсів з української історії в Гарвардському університеті

Ню Йорк. — Пожертви на на фонд українських студій в Гарвардському університеті переступили пів мільйона долярів і з початком вересня ц. р. виносили точно $ 512.000. Пів мільйона долярів уже передано до розпорядження Гарвардському університетові. Як відомо, висота фундації на одну катедру виносить в Гарварді $600.000. Погоджуючись з початком цього року на встановлення Інституту Українських Студій із трьома катедрами та прийнявши, як задаток на ту ціль, не повних $ 300.00, власті Гарвардського університету ,мабуть, самі не сподівались, що Фонд Катедри Українознавства подвоїть цю суму впродовж кількох місяців та були справді мило заскочені, як з кінцем серпня репрезентанти ФКУ здепонували дальші фонди до висоти пів мільйона долярів. Це поважно піднесло авторитет Української Громади в очах Гарварду та ще більше скріпили довір'я до неї. Із цього довір'я власті Гарварду погодися започаткувати першу катедру українських студій вже в цьому новому академічному році та зааґажувати на викладача курсів з української історії відомого нашого передового науковця, колишнього професора історії в університеті в Києві, д-ра Олександра Оглоблина. Як інформують, уже з першим проголошенням курсів з української історії зголосилося 12 студентів, кількість яких тепер з новими вписами доходить уже до 20. Виклади відбуватимуться в українській мові і матимуть повне академічне визнання.

Проте, для повного урухомлення першої катедри українських студій в Гарварді необхідно здепонувати в скарбниці університету повну передбачену суму у висоті $ 600.000. Головна Екзекутива Фонду Катедри Українознавства впевнена, що наше громадянство, яке швидко збагнуло історичну важливість українських студій в тому найбільш престижевому університеті і так жертвенно відгукнулось на дотеперішню збіркову акцію, спроможеться ще на це нове велике зусилля і до кінця цього місяця складе потрібних ще $ 88.000 на повне урухомлення першої катедри український студій в Гарварді. „Свобода" включається в цю акцію і з сьогоднішнім днем починає „Квант давн" — „рахунок з кінця" — та кожного дня реєструватиме нові пожертви, що зменшують потрібну ще суму для доповнення фундації першої катедри українських студій до повної суми у висоті $ 600.000. Пожертви на ту ціль звільнені від оподаткування. Чеки виставляти на: Ukrainian Studies Chair Fund та висилати на адресу цього фонду: 302 West 13th Street, New York, N.Y. 10014.

Спогади Богдана Лепкого перевидано в Українській Бібліотеці НТШ

Ню Йорк. — В серії Українська Бібліотека НТШ, як її 9-ий том, появилися спогади видатного західньоукраїнського поета і літературознавця Богдана Лепкого п. н. „Казка мого життя". Зібрані в цій 450-сторінковій книжці автобіографічні оповідання Богдана Лепкого передруковані офсетовим способом із трьох окремих книжкових видань — „Крегулець", Львів, 1936 р., „До Зарваниці" Львів, 1938 та „Бережани", Краків, 1941, які появилися під спільним заголовком „Казка мого життя". Видано ці спогади Богдана Лепкого заходом і коштом д-ра Романа Смика за редакцією проф. д-ра Василя Стецюка. Передмову написав проф. Василь Лев. Довшу 40-сторінкову статтю до цього видання п.н. „На марґінесі „Казки мого життя"" написав рідний брат письменника — композитор і поет Лев Лепкий. Завершується видання покажчиком псевдонімів, що їх вживав Богдан Лепкий, як також 23 сторінками ілюстрацій із його життя.

Інфляція спричинила 25 відсотків втрати

Ню Йорк. — Коли б хтось почув, що він мусить втратити на якомусь бизнесі аж 25 відсотків вартости, то це було б сумною новиною для власника цього бизнесу. А ось всі власники американських долярів впродовж останніх десятьох років втратили 25 відсотків вартости тих долярів, які вони мали в роках 1957-1959. Коли такий стан продовжуватиметься ще 10 років, то ці власники долярів втратять 60 відсотків вартости своїх ощадностей. Перший Крайовий Міський Банк в Ню Йорку ствердив, що інфляція в місяцях червні і липні цього року спричинила обезвартіснення валюти (в річному відношенні!) аж на 6 відсотків, якщо такий стан триватиме до кінця ц. р.

ВИВЧАЮТЬ ФРАНЦУЗЬКУ І УКРАЇНСЬКУ МОВИ

Монтреаль. — В районі між Йорктоном і Фовм Лейком у Канаді понад 2 000 дітей і молоді вивчають одночасно і французьку, і українську мови. З цього навчального року вони одержали спеціяльні українські підручники - тексти. У самому Монтреалі коледж ім. Лойоли включив у навчальну програму Вечірніх Курсів предмет української літератури й культури, за який студенти отримуватимуть кредити.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Закон і порядок

Дві справи займають найперше місце у цьогорічних президентських виборах: В'єтнамська війна і збереження правопорядку в країні. Відколи у Парижі розпочалась конференція між представниками ЗСА і Північним В'єтнамом, справа В'єтнамської війни трохи менше хвилює громадську думку, дармащо власне питання воєнно-політичної дальшої тактики супроти Північного В'єтнаму — припинити негайно його бомбардування чи узалежнювати це від послаблення воєнних дій збоку комуністів — спричинило розкол на конвенції Демократичної партії в Шикаґо. Однак, наприклад, на конвенції Республіканської партії в Маямі Біч на Флориді проблема В'єтнамської війни не викликала поважних суперечок, а обраний на тій конвенції кандидат Ричард Ніксон проголосив за начальне гасло своєї виборчої кампанії — „закон і порядок".

Властиво, обидва кандидати, Ніксон, як і Гюберт Гомфрі, кількакратно заявляли, що привернення правопорядку в державі мусить бути найпершою турботою внутрішньої політики. Обидва також погоджуються, що справедливість мусить іти рука-в-руку з правопорядком. Обидва погоджуються, що расова проблема тісно пов'язана з проблемою правопорядку.

Але існує різниця в підході до проблеми „закон і порядок". Становища третього кандидата Джорджа Воллеса не береться на увагу, бо воно вороже принципові повного громадського зрівняння рас у життьовій практиці. Зате різниця в підході Гомфрі й Ніксона у тому, що Гомфрі, наприклад, заперечує, начебто суди ставляться занадто лагідно супроти порушників правопорядку і висуває як передумову привернення його — радикальне покращання умовин в халупницьких дільницях великих міст. Ніксон же вважає, що визнавання законів всіма громадянами та зберігання ладу є передумовою всяких реформ. Становище Ніксона популярніше, бо — як твердить „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" — „у повітрі вичувається гостріший підхід супроти расових заворушень і безпорядку", а голова опитового бюра Луїс Гарріс заявляє, що з-посеред опитаних півтори тисячі громадян (84%) відповіли: „від сильного президента залежить послух законам і порядок".

Відомий коментатор Роско Друммонд слушно стверджує, що питання не в гаслах, а в практиці, „котрий з кандидатів може краще привернути правопорядок". Тому в цьогорічних виборах головну ролю грають не гасла „мир", „правопорядок" і т. п., а — особи кандидатів.

Проти молоді

Із світової преси стала відомою жалюгідна роля першого секретаря ЦК КП України П. Шелеста в справі окупації Чехо - Словаччини. Тепер вияснилась причина, чому Брежнєв і Косиґін запрошували його на наради в Кремлі і чому возили свого намісника в Україні на наради за кордон перед тим, як послали танки до ЧССР. П. Шелест виявився московською супермаріонеткою, яка не лише відповідала на потягнення шнурка, а й вгадувала наперед, куди той московський шнурок смикне. Голос Шелеста був одним із тих голосів, що переважив на нарадах московських „голубів" — більш поміркованих, і „яструбів" — більш відверто - імперіялістичних.

Очевидно, від таких потягнень Шелеста годі й говорити про якусь його популярність серед українців. Такої ніколи не було. Але тепер можна говорити про ненависть, що її відчуває український народ, особливо молодь. Немає сумніву, що попри всю совєтську дезінформацію про події в Чехо - Словаччині, українці на Батьківщині душею й серцем у своїй масі з чехами і словаками, які рвуться до свободи. Годі інакше пояснити несподіване прибуття згадуваного Шелеста і майже всіх членів „республіканського уряду" до студентів Київського університету ім. Т. Шевченка. Там Шелест виголосив довгу промову, вимагаючи від професури виховувати студентську молодь „в дусі відданости комуністичній партії". Як повідомляла київська „Культура і Життя" з 5 вересня, Шелест вказував, що „серед частини високошкільної молоді проявляються утриманські настрої, пасивне ставлення до громадського життя". Промовець твердив, що в окупованій ЧССР „вже все унормовується", але „треба бути напоготові"...

Та промова нагадувала мільйони промов сталінського типу. Але в одному Шелест таки мусів поступитись: з дозволу Москви і для внутрішнього відпруження в Україні, він заявив: „треба взятись за підготову нових підручників і, перш за все, українською мовою". Це — поступка українській молоді, яка домагається багатьох прав. Однак, українізувати один університет і одночасно русифікувати Україну — це друга справа.

Роман Данилевич і Петро Ісаїв
делеґати ФУКАТ „Обнова"

ВКЛАД УКРАЇНЦІВ У НАРАДИ „ПАКС РОМАНА"

Убогість — тема світового конґресу

(1)

Міжнародний Католицький Рух для Інтелектуальних і Культурних Справ „Пакс Романа" відбув у днях 21-26 серпня ц. р., у приміщеннях Коледжу св. Йосафата, у Філядельфії, Па., свою 20-ту Пленарну Асамблею, в якій взяли участь делеґати й гості приблизно з 40 країн, коло 300 осіб з усіх континентів.

Учасниками цієї Асамблеї були також 5 делеґатів Федерації Українських Католицьких Академічних Товариств „Обнова", а саме заслужений сеньйор „Обнови", відомий історик, проф. д-р Микола Чубатий; ред. Роман Данилевич, голова Федерації; д-р Петро Ісаїв, діючий секретар Федерації і голова УКАТовариств „Обнова" в ЗСА; проф. д-р Богдан Лончина, голова УКАТовариства „Обнова" у Дітройті, Миш., д-р Петро Стерчо, професор економії.

Як уже відомо з попередніх повідомлень, головною темою Асамблеї було: „Чотири обличчя убогости" — суспільне (соціяльне), економічне, інтелектуальне й моральне.

Учасники Асамблеї вели працю в комісіях і підкомісіях. Щодня відбувалися пленарні зібрання - сесії; на одних з них подавано звіти з праць комісій, на інших відбувалися доповіді з дискусіями. У всіх чотирьох комісіях, а також у пленарних зібраннях українці брали активну участь.

З-поза членів української делеґації дав вклад у праці суспільної комісії Асамблеї д-р Всеволод В. Ісаїв, професор соціології, який відгукнувся на прохання Проводу „Обнови", висловлене у пресі і приватних листах, щоб знавці поодиноких проблем, що їх мали обговорювати під час Асамблеї „Пакс Романа", подали свої міркування. Вийнятки з надісланої ним доповіді прочитано на, мабуть, найчисленнішій підкомісії суспільних проблем. Крім того, з'ясував на письмі англійською мовою свої думки щодо усунення убогости і прислав їх проводові „Обнови" п. Володимир Олексюк з Шикаґо, Ілл.

Асамблея „Пакс Романа" підкреслила існування важкого соціяльного положення у багатьох країнах світу. Шукаючи засобів розв'язати наболілі суспільно - економічні проблеми, частина учасників проявила радикальні тенденції щодо капіталістичних країв, при чому не говорено про дуже важкі обставини життя, а також зубожіння в різних аспектах у країнах під комуністичними режимами.

Українські делеґати спрямовували увагу учасників Асамблеї на важкі життьові умовини у країнах під комуністичною владою, а зокрема в СССР. Один із них вказав на підкомісії, що, крім соціяльної й економічної нужди, спричиненої експлуатацією людини і цілих народів, поневолених московським комунізмом, експлуатуються людина і народи в духовій площині різними засобами, зокрема через денаціоналізацію та викривлювання їхньої історії.

Українська делеґація подала до резолюції Асамблеї на пленумі додаток: щоб у школах різного типу вчили історії і культури не тільки народів - поневолювачів, але й поневолених народів. (На підкомісії український делеґат говорив про СССР і національне поневолення в ньому). Частина учасників вважала, що критика комунізму може пошкодити контактам „Пакс Романа" чи то з організаціями, чи з поодинокими особами в сателітних державах з комуністичними режимами...

Під час праці Асамблеї кілька разів виринула проблема контролі народин у зв'язку з рішенням Папи Павла VI в цій справі, проголошеним у недавній його енцикліці „Гумане Віте". Коли вперше на пленумі один із доповідачів висловив критичне становище до цієї енцикліки, український делеґат виступив в її обороні, за що представник Ватикану, о. монсіньйор Сільвіо Люоні, в розмові поґратулював українській делеґації. Після дискусії над справою контролі народин на суспільній комісії, окремо створена комісія оформила внесення, назване коротко документ 3, в якому в дальшій частині висловлено побажання, щоб було можна далі розглядати справу контролі народин і щоб це побажання пред'явити Папі. Це внесення Асамблея прийняла. Українська делеґація, яка вже раніше стала в обороні енцикліки „Гумане Втіе" і яка вважає контролю народин за шкідливу для людства і за незгідну з наукою Католицької Церкви, голосувала проти цього внесення.

Український делеґат звернув увагу на масове виголоджування народу Біафри і в зв'язку з цим пригадав подібні події, що відбулися 35 років тому в Україні, коли комуністична Москва виморила голодом коло 7 мільйонів людей. Також наш делеґат вказав разом з іншими делеґатами на найновіші вияви московського імперіялізму, а саме на окупацію чеської й словацької територій совєтськими військами, що почалася якраз напередодні Асамблеї. На статутовій Асамблеї прийнято резолюцію, в якій засуджено окупацію Чехо - Словаччини.

Д-р П. Стерчо поінформував присутніх на пленумі, як большевики знищили Українську Католицьку Церкву та заборонили їй існувати, і поставив внесення засудити це.

В останніх двох днях відбулися Загальні Збори (статутова Асамблея). Цього року, згідно з статутом, з усіх 12 членів Ради МКРІКС „Пакс Романа" вибуло 6 членів, і на їх місце мали вибрати нових членів. Членами Ради стають організації з поодиноких країв, які призначають своїх представників до цієї Ради.

У зв'язку з цим українська делеґація вжила заходів, щоб „Обнова" стала членом Ради. Під час переговорів українські делеґати довідалися, що, на думку генерального секретаря і частини делеґатів, екзильні організації не повинні належати до Ради, бо це, мовляв, могло б пошкодити контактам з католицькими і протестантськими організаціями чи й людьми в сателітних державах під комуністичною владою (сам генеральний секретар „Пакс Романа", д-р Людвік Дембінський, є з сателітної Польщі).

(Закінчення буде)

Осип Залеський

ПІД НОВИЙ ШКІЛЬНИЙ РІК

Проминули вакації, шкільні приміщення заповнилися молоддю, почався новий навчальний рік, рік нових турбот для батьків, які бажають дати своїм дітям якнайкращу освіту щоб в дальшому житті забезпечить їм не тільки кращий заробіток, але й змогу вибитися серед своєї спільноти на вищий щабель.

Зрозуміла річ, що не всі діти вертаються в школу з великою охотою, бо наука, справжня наука, це — праця, а кожна праця не легка, якщо її виконувати як слід.

Крім обов'язкової шкільної науки, наша молодь повинна доповнювати своє знання предметами, що їх у школі не викладають. Це в першу чергу українознавчі предмети, які повинні бути обов'язковими для кожної української дитини.

Не треба занедбувати також музики - співу, бо маємо славу музикально обдарованого народу, тому треба цю вроджену музикальність розвивати вже від дитячого віку. Колись у старовинній Греції наука музики була обов'язкова, бо, на думку грецьких мудреців, вона облегшувала сприймання інших наук і сприяла розвиткові високої культури.

І в теперішньому часі в багатьох країнах — хоча б у Німеччині — навчання музики дуже зросло, появились нові методи навчання, поширився гуртовий спів та збірне музикування в дитячих оркестрах на різних, нових дитячих музичних інструментах. У Німеччині поширилось тепер, зокрема, навчання гри на флейті - сопілці, подібно, як це було в старовинній Греції, де вміння гри на авльосі було обов'язкове.

Не можна сказати, що навчання музики у нас на еміґрації занедбано, але засновується воно на тому підході, ще з давніших часів, коли батьки думали, що кожна дівчина повинна грати на фортепіяні, бо це належало до „доброго тону". Сьогодні дехто вважає, що серед інших меблів у хаті обов'язково має стояти „піяно", а дитина повинна вміти заграти декілька модних музичних „кавалків". Цей підхід досить примітивний. Дитина повинна вчитися музики, бо це потрібно кожній людині для загальної освіти, і не конче гри на фортепіяні, але й на інших інструментах, як скрипка, віолончеля чи духові музичні інструменти, бо вміння грати на них дасть змогу грати в музичних ансамблях-гуртках.

Не треба забувати також нашого народного інструменту — бандури.

Не кожний, хто вчиться музики, мусить бути професіоналом, але ті, що мають талант, не повинні його „закопувати". Часто буває, що учень, який міг би вибитися в цій ділянці, не закінчує музичної освіти і вибирає інший, поплатніший фах, так немовби гроші — найвищий осяг людини. Покійний мистець - співак Олександер Мишуга говорив, що „в грошах чорт сидить", і, мабуть, тому великі прибутки зі своїх мистецьких виступів жертвував на допомогу студіюючій молоді та інші народні потреби.

Не можна також думати, що всі мистці „голодують": тепер заробітки мистців не такі вже малі. Відчувається недостача добрих учителів музики, і наші діти іноді змушені вчитися в учителів, які не завжди можуть чогось путнього навчити, а тим менше творів української музики, якої самі не знають. Це одна з причин, чому на хвилях етеру, поза малими вийнятками, не чути українських творів.

Існує в ЗСА ціла сітка музичних шкіл, оформлених в Українському Музичному Інституті, але ця сітка могла б бути куди ширшою, якби всі вчителі - українці включилися в неї. „В єдності сила" — це не теоретичний вислів, а суща правда. Однакові навчальні пляни, спільні музичні виступи, високий рівень навчання причиняються до зацікавлення музикою, до поширення українських музичних творів серед нашого довкілля, і в дальшому ми зможемо похвалитися не тільки народною піснею, але й авторськими музичними творами, не гіршими від творів інших націй.

Це в деякій мірі пов'язане з одним досить дивним явищем у нашому суспільному житті: майже всі наші фахівці об'єдналися вже в своїх фахових організаціях, але й досі нема об'єднання українських музик або хоча б товариства, яке гуртувало б і мистців і зацікавлених музикою, як це було вже 50 років тому на Батьківщині.

Звичайно самі мистці не відзначаються організаційним хистом, тому повинні прийти їм на поміч „мельомани", люди що цікавляться і люблять музику. Вони повинні зайнятися організацією Музичного Товариства з відділами по всіх наших більших скупченнях. Таке товариство сприятиме розвиткові музичного шкільництва і зростові музичного життя в загальному, організуючи виступи мистців - солістів, музичні фестивалі і т. д., одним словом сприяючи розвиткові української музичної культури, вільної від усяких „ліній і цензур". Треба притягнути до такого товариства нашу молодь, серед якої багато-хто цікавиться музикою, але не має де своїх зацікавлень виявити. Вірю, що мої слова знайдуть відгомін і спонукають до дії тих, кому справа розвитку нашої культури не байдужа.

Леся Лисак

МІСТО, ЗЕМЛЯ І МОЛОДІСТЬ

Вже були погодилися з містом, вже вспіли були навіть до нього звикнути. Та ось знову воно стає важким, куди важчим, як було на початку, коли тільки приїхали та поселилися. А вже коли приходить літо, тоді важкість міста стає майже нестерпною.

Коли яскраве сонце прогулюється тими кварталами, що ближче середмістя, то й очі, і думки мусять від них тікати. Очі щоранку бачать занебані, знищені — ох, які ж вони тепер погані! — будинки й вулиці. Ті ж вулиці, що ще недавно були, хоч вузькі, але чисті, будинки, хоч невеличкі, але охайні. Вулички були привітні, і ними можна було ходити без ніякого страху. Тепер ходити ними це те саме, що шукати напасти... А дерев'яні домики, в яких недавно вікна чепурилися білими завісками, дивляться тепер нахабно — злющим поглядом. Бо перед обдряпаними домиками немає вже ані сліду зелених кварталів трави й мініятюрних грядочок квітів. Замість них де-не-де обсмоктаний кущ, порожні пляшки з пива й сміття, сміття...

Люди, що ще недавно плекали кущики бузків, поливали щовечора клаптики зелені й пестили квіти — пішли кудись. Відступили місце новим господарям, яким байдужісінько, що дерев'яні східці ламаються, а стіни зовсім обшморгав дощ і вітер. Нові господарі сидять з пляшками в руках перед немилосердно занедбаною хатою і байдуже, тупо дивляться на копиці паперів, лахміття та старих залізяк перед ними. Що ж — міняються часи, міняються люди...

У цих кварталах багато будинків зовсім осліпло. Замість прозорих очей, які звалися вікнами, вони мають тепер дерев'яні та залізні намістки. Це ті варстати праці та крамниці, які ще залишилися у тих кварталах. Зовсім просто і ясно: якщо кожного літа товпа має бити скло — краще закрити вікна дошками та залізними ґратами. Логічно, але негарно, неприємно. Прикро проїздити кожного ранку біля такого „мемento" нових часів". Бо власне тоді приходять думки. Адже постійно говорять, пишуть про поступ, а воно щось не так... Інстинкт нищення, безглузда злоба — як їх застосувати до шумних реклям про поступ?

Хочеться не думати про все це зле, погане, бездушне, що обернуло спокійні вулички на поганющі квартали. Хочеться не бачити осліплих будинків, які насмішливо заявляють: „Тепер нам уже нічого не заподіють". Трохи так, а трохи ні: коли не нищити вікон, тоді можна підпалити увесь будинок, чи не так? Знаємо, бачили — обгорілих будинків у деяких кварталах багато...

Це в будні. Коли ж приходить неділя, тоді вирватися, ах вирватися від цього всього! Від того прикрого для очей, від тих думок „чи цього року теж буде таке, як бувало попереднім, гаряче літо?" Дрібка надії: може ні, може якось врешті зрозуміють, що такими ділами не добувається ані прав, ані більшої людської гідности. Ані взагалі нічого, крім страшенного огірчення тих людей, які хочуть мирно працювати й мирно, без страху, жити...

Яка це благодать, що в неділю є куди поїхати! На шмат тієї землі, яку звемо „нашою". Цих кілька там акрів лісу, зеленої трави, дерев, горбків — включно з малим потічком, який дуже веселий навесні, але втомлено дрімає в спеку — це все куплено за „українські гроші". Ці два слова в знаках наведення, бо власне це були американські гроші, але складали їх люди, що приїхали з української землі. Тоді, на самих початках поселення, цих грошей було в них дуже обмаль... але якось так уже буває, що коли треба дати, дають й ті, що самі небагато мають... Точніше — були тоді люди, які подумали про те, що нашим дітям треба створити літні оселі. Пластові табори, так, як колись вдома. Д на наше щастя, таких шматків землі є більше, як той один, про якого згадка. На щастя, вистачає покищо тієї зелені, дерев і синього неба для дітей, яких батьки хочуть виховувати в рідному.

Кому за це дякувати? Їх багато — дякувати всім тим, які про це подбали й дбають.

Яснішими стають думки. Прикрі, страшні, квартали залишилися далеко. Коли йти цією пільною доріжкою до табору, дивитися на ромашки, на конюшинку, що пахнуть й сміються, — квартали ті ніби не існують. Є велика зелена площа, а на ній молодь. Якраз дівчатка водять весняний хоровод. Що за мила несподіванка! — вони так дзвінко, так чисто співають! Голосочки такі, як веснянки — напоєні сонцем, теплі.

Приємно дивитися. Всі у вишиваних блюзочках — браво- рідна вишивка „не вийшла з моди!" Браво мами, що вишивали, купували ці блюзочки! Виховання у рідному дусі таки, мабуть, складається із „дрібничок". Саме таких, як оця вишивка. Ясно, що воно на цьому не кінчається. Але для ока радість.

Варто б порахувати, скільки тут цих ясних, темніших й темних голівок з кучерями, коротким волоссячком, косами. Почала рахувати, зупинилася. Бо вони одна краща від другої. Ні, ще не так — вони всі гарні своєю юністю. Це така наявна, така захоплююча юність! Вона в очах, вона в милих, засмалених сонцем руках, вона сміється золотою бронзою пружних ніг. Усмішка сама розхиляє уста: вони всі босоніж. Так воно природньо, так гарно виглядає — оці дитячі, діво-

(Продовження на стор. 5-ій)

ЛИСТИ ЗАСУДЖЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЮРИСТІВ

(9)

За новим режимом з 1952 р. нам взагалі нікому не належиться ні продовольчих пачок, ні передачі, і тільки після відбуття половини строку можуть дозволити на отримання 3 пачки в рік по 5 кг. Як виняток тільки тим в'язням, які повністю розкаялися у своїх т. зв. злочинах і стали повністю на „путь исправления".

І так, ми позбавлені матеріяльної допомоги від рідних, чого навіть не робив і царський режим, бо тоді в'язні мали право одержувати матеріяльну допомогу без обмежень, зате гуманна Радянська влада цього позбавляє.

Видають пачки продовольчі вагою до 10 кг тільки тим в'язням, яким присилають з-за кордону рідні чи знайомі, або і цілком чужі. Їх адресують не на адресу місця перебування в'язня, а на таку адресу: Москва, п/я 5110/1 ЖХ (далі прізвище в'язня), а Москва пересилає туди. Такої пачки не повертають, а віддають, щоб не викрити себе перед світом. Їх отримують німці, литовці і деякі другі, а з наших ніхто не отримує. Слід зауважити, що їх можна отримувати з-за кордону навіть по кілька пачок в місяць. Як бачимо — кругом політика.

Переважна більшість в'язнів перебуває на напівголодному пайку. Нам дають харчів, які ніби становлять 2 300-2 400 кал., але добре, якщо там є 1 500 кал., бо продукти самої низької якості, особливо весною і літом до нового врожаю. Оселедці гнилі і смердючі, у сушеній картоплі, макаронах, крупі, м'ясі кишать черви. Ось денна норма: хліб — 700 г. (чорний і завжди кислий), крупа — 110 г., мука пш. 2-го гат. — 20 г., макарони — 10 г., м'ясо — 50 г., риба — 85 г., олія — 15 г., комбіжир — 0,4 г., картопля — 400 г., овочі — 250 г. Це все рівняється 2 300-2 400 кал.

Тюремний пайок: 1 937 кал., а так званий строгий 1 324 кал., а саме: хліб — 450 г., мука пш. 10 г., крупа — 50 гр., риба — 60 г., олія — 6 гр., картопля — 250 г. На цьому пайку тримають тих, хто відмовляється від роботи.

Нас заставляють виконувати норми на 100 відсотків, і на таких роботах, які ми виконуємо, витрачається 3 500 - 4 000 кал. (ж. „Здоровье", № 9 за 1966 р., стор. 26-27). Ось і живи.

Від такого існування дуже багато хворих на сухоти, на серцеві хвороби і др. Медична допомога дуже погана, ліків необхідних мало або і цілком не буває, а щоб отримати їх від рідних в бандеролі — не дозволяється, бо їх відправляють назад, як це зробили відносно мої, 27 вересня цього року, або ліки знищують на місці. Зате кругом висять лозунги, напр.:

1) Производственники, добивайтесь повышения производительности труда!

2) Пр-ки, работайте производительно каждый час, каждую минуту!

3) Пр-ки, дорожите каждой минутой свободного времени!

4) Пр-ки, не допускайте преждевременного ухода с работы!

5) Пр-ки, Ваша задача выпускать продукцию только высшего качества.

6) Пр-ки, не допускайте потерь рабочего времени. Работайте производительно все 480 минут рабочей смены! і десятки їм подібних.

Робочий день — 8 годин щодня, немає скорочених роб. днів перед вихідними і святами.

Свій одяг заборонено носити, лише всі носять єдину форму із тканин бавовняно-паперових.

Не маємо права передплачувати таких журналів, як „Кур'єр Юнеско", „Америка", „Англія" і др. Заборонено передплату газет і журналів з країн народних демократій. Таким чином, ми майже ізольовані від світу, позбавлені майже усіх прав; але зате маємо право на рабську працю і на напівголодне існування у повній неволі, у повній ізоляції від цивільного світу.

Нашою Батьківщиною являється Україна і якщо ми її зрадили, то чому нас не тримають на Україні і не виховує та перевиховує український нарід? А може тому, що Радянська Україна — це не Україна; а права, які надані гр-нам Радянської України згідно її Конституції не являються реальними правами і ними немає можливості практично користуватись, а якщо хтось посміє використати таке право, наприклад, як право виходу Української РСР із складу Союзу РСР, то такий намір здійснення його боком вилазить, бо до цих осіб зразу чіпляють ярлик зрадника Батьківщини на довгі-довгі роки.

А може ми все-таки не являємося зрадниками Батьківщини?

Як відомо, в таких містах України, як Київ, Львів, Луцьк, Івано-Франківськ у вересні минулого року були проведені арешти багатьох інтелігентів за ніби антирадянську діяльність, а в цьому році — у березні і квітні відбулися над ними процеси, внаслідок чого їх засуджено по ст. 62 ч. 1. КК УРСР на терміни від одного до шести років, кваліфікувавши їх злочини як антирадянську пропаганду і агітацію. Ці особи знаходяться разом з нами.

У травні цього року до нас, у табір, приїжджали представники органів КДБ із західних областей України і викликали на бесіди в'язнів-українців. В одній із таких бесід представник Івано-Франківського КДБ, Козаков, 8 травня заявив в'язневі Площаку Мирону, який засуджений по Станіславській груповій справі (8 чоловік) у 1959 р. до 10 років, як зрадник Батьківщини, що коли б тепер їх судили, то не були б засуджені, як зрадники Батьківщини, а як за антирадянську агітацію і пропаганду і їх би засудили не більше, як на 3-5 років. Точно так же заявляв представник КДБ Української РСР капітан Гаращенко 16 травня, тобто, що нас тепер не судили б як зрадників батьківщини, а як за антирадянську агітацію і пропаганду на терміни не більше п'яти років. А на моє запитання, чому ж не переглянуть нашої справи і подібних других, то він відповів, що ніхто на себе такої місії не візьме, бо нас було засуджено в період керівництва Хрущова. Але якщо Хрущов виправляв деякі неподобства, натворені Сталіним, то чому теперішні керівники не можуть виправити тих чи інших неподобств, у тому числі справ політичних в'язнів, які натворено за період перебування при владі Хрущова? Подібне заявляли згадані представники КДБ і другим в'язням. Але нам від цього не легше.

У 1964 р. приїжджав сюди представник від Львівського КДБ Марусенко, який вихвалявся, що тут знаходиться багато його хресників, тобто в'язнів, яких він ловив і арештував, як в'язня Скіру Богдана і других. Він же приїжджав сюди в перших числах квітня цього року. В числі інших в'язнів він викликав і мене. У нашій розмові він заявив мені, що на наші неодноразові скарги ЦК КП України зажадав, щоб представник Львівського КДБ доклав нашу справу в ЦК, щоб вирішити, правильно чи неправильно ми засуджені.

Доповідати в ЦК нашу справу їздив він, Марусенко. Він сказав мені, що по тих офіційних даних, які маються в справі, то в дійсності не було підстав судити

(Закінчення на стор. 6-ій)

$88,000 ПОТРІБНО ЩЕ НА ПОВНЕ УРУХОМЛЕННЯ ПЕРШОЇ КАТЕДРИ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ В ГАРВАРДІ; ДОПОМОЖІТЬ ДОСЯГНУТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МЕТУ!

КОРОНА НАШИХ ЗУСИЛЬ

Могутньою струєю пливе і розвивається сьогодні життя українців в Америці. Із темної маси імігрантів, які перед трьома четвертими століття прибули до Америки часто навіть не знаючи свого власного національного імени, розвинулася і виросла — поповнювана вигнанцями з рідної землі в часі нових лихоліть — могутня Українська Громада, що може почванитися найкращими організаційними, економічними, культурно-виховними та іншими досягненнями. Символом того розвитку і тих досягнень можна вважати монументальний пам'ятник Тарасові Шевченкові, що пишається на публічній площі в столиці Америки, Вашингтоні.

Тепер, короною тих усіх наших досягнень буде Інститут Українських Студій в найбільш престижевому Гарвардському університеті. Під час збірки фондів на ту ціль багато сказано і написано на цю тему. Повторити б тільки, що поступове встановлення трьох катедр українських студій в Гарварді та започаткування першої катедри вже в цьому новому академічному році, в додатку започаткування викладів українською мовою, тією мовою, яку безпощадно русифікує ворог в Україні та яку ще й досі дехто у вільних країнах вважає за „діялект", це вже само по собі досягнення, вартости якого не можна переоцінити. А це далеко не все. Недавно на пресовій конференції в Державному Департаменті у Вашингтоні державний секретар Дін Раск, відповідаючи на запит одного з кореспондентів чи Америка, пляную чи свою політику відносно Совєтського Союзу має на увазі факт, що той Союз є багатонаціональною імперією, відповів потверджуючо і в доказ цього навів, що перед кількома днями професор історії в Гарварді, д-р Ричард Пайпс, знайомив урядовців Державного Департаменту з тією проблемою. Проф. Пайпс є заступником голови Професорського Комітету в Гарварді для українських студій. Таких і подібних прикладів та аргументів можна б наводити без кінця.

Треба з признанням сказати, що Українська Громада в своїй масі збагнула вітальну важливість українських студій в Гарварді та піддержала видвигнену нашим студентством і молоддю ініціятиву в цій справі щирим серцем і не менш щирою рукою. Майже чверть мільйона долярів пожертвувала ця Громада на ту ціль тільки впродовж останнього року. Пів мільйона долярів уже передано Гарвардові, а для повного урухомлення першої катедри потрібно ще точно 88,000 долярів. Це є велика й остаточна мета Фонду Катедри Українознавства на цей місяць. Із домовленням з Гарвардським університетом про встановлення українських студій, яке сталося пам'ятної дати 22-го січня цього року, саме в 50-річчя проголошення української державної незалежности і соборности, передано Гарвардові менше ніж половину із потрібних 600.000 долярів. Коли ж після кількох місяців цю суму збільшено до 500,000, було нескриваною несподіванкою для властей Гарварду й український авторитет та довір'я ще більше там піднеслись і зросли. Якщоб нам упродовж найближчих трьох тижнів пощастило виконати свою — можна б сказати — першу „норму" та зденонувати з початком нового академічного року ще решту бракуючої суми до 600,000 долярів, цим ми, здається, перескочили б самі себе та здобули б справжню корону також у цьому збірковому відношенні.

З тією метою сьогодні починаємо — як це робиться з випуском ракет у космос — наш „кавнт давн", рахунок вдолину, та відмічуватимемо кожний новий поважніший вплив в надії, що перед початком нового академічного року в жовтні зможемо подати вістку, на яку всі чекатимемо: рахунок в Гарварді вирівняно, перша катедра українознавчих студій почала там нормальну, повну працю!

Орест Субтельний

ЧИ В ГАРВАРДІ ВІДПОВІДНИЙ „КЛІМАТ" ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ?

Між деякими українцями існує переконання, що, мовляв, американські університети ставляться негативно і з упередженням до україністичних наук. Тут нам не йдеться про правду, чи неправду щодо цього твердження в загальному маштабі, важливе для нас — як стоїть Гарвард під цим оглядом?

Моттом Гарварду є означення „правда". Люди, котрі мають безпосередній зв'язок з цим університетом, котрі свідомі його традицій і відчувають темп та напрямок його наукових зусиль, знають, що це мотто є дійсно підставовою вказівкою для наукової праці. Це виявляється в довгій і сильній традиції об'єктивного підходу до наукових питань, що не дозволяє, щоб у Гарварді „панували" таке чи інше упередження або дискримінація.

Перейдімо тепер від загального до к о н кретного гального до конкретного. кавлення і праці над українською проблематикою в Гарварді.

Поперше, треба звернути увагу на Гарвардську бібліотеку. В ній знаходиться одна з найкращих і найбільших збірок україністики в Америці. Цінні унікати, всі підставові праці, знаменита періодика свідчать про довге і постійне збирання українських книжок. До того ж, вони не стоять даремно — багато з них можна побачити на робітних столах студентів.

Під час викладів славістики часто виринає українська тематика. Провідний американський історик Російсько-совєтської імперії, професор Пайпс, знаний як спеціяліст від національних меншостей в СССР і відзначається надзвичайною прихильністю до українців. У його викладах багато часу присвячено думкам і поглядам Т. Шевченка, Кирило - Методіївців, Костомарова, Драгоманова та інших, а в його працях можна знайти знамените окреслення українських змагань за державність. В ділянці слов'янської л і н г вістики проф. Андерсен, котрий сам добре володіє українською мовою, стало користується в своїм курсі порівняльної граматики слов'янських мов підручником, писаним по-українськи. Цього року, на домагання групи студентів, славістичний відділ запросив проф. Прікака викладати цілорічний курс української літератури, а вже на слідуючий рік проф. Тарнавський приготовляє курс українського віршування.

Зацікавлення українською проблематикою віддзеркалюються також у докторських та магістерських працях студентів. Недавно появилася англомовна книжка проф. Ярослава Білинського „Україна, друга сов. республіка", яку автор розпочинав в час студій в Гарварді. Останнього року була прийнята магістерська теза Люби Дикої „Патетична Соната" М. Куліша. Цього року американець Б. Рагосин присвятив свою докторську працю політичній біографії М. Драгоманова. Г. Форд працює над історією української мови.

Вже ці кілька прикладів вказують на добрий ґрунт для українських студій у Гарварді, вони також підкреслюють потребу центру для української науки в Америці. Професори, котрі цікавляться україністикою, не можуть цій ділянці присвятити відповідну увагу, бо це не є головною їх спеціялізацією. Діяльність студентів спорадична і розсіяна, бо вони не мають можливости пройти повний курс українознавчих наук. Тривалі вислідки для української науки може дати тільки система українознавчих катедр і дослідний інститут.

ЗА ВИКОРИСТАННЯ ДОПОВНЯЮЧИХ ФОНДІВ

Орієнтуючися на місто Шикаго, в якому під час перебування проф. О. Пріцака впродовж кількох днів зібрали на Фонд Катедри Українознавства 40 тисяч долярів, треба вважати, що наша громадськість ставиться надзвичайно поважно до збірки. Часто подибується в пресі звідомлення про більші пожертви на цю ціль, але мало про такі, як пожертва промисловця п. Олекси Воскобійника в 5.000 долярів. Тому, що наша громадскість в переважаючій масі є заробітковою, тобто такою, яка працює в різних установах і підприємствах, належить пильно стежити за тим, чи дана компанія не має доповняючих фондів (Matching Funds) і використовувати той привілей. Список всіх компаній був поміщений у „Свободі". Деякі компанії мають обмеження, що тільки випускники університетів мають той привілей на доповняючі фонди, інші таких обмежень не мають. Напр., компанія, в якій я працюю, має тільки застереження, щоб працівник працював там принайменше один рік і тоді може зложити даток на коледж, університет і на приватну вищу школу (гайскул) в сумі від 25 до 1 000 долярів, а компанія від себе дасть таку саму суму. Розрахунки провадить компанія квартально, тобто за отримані від наукових інституцій аплікації своїх працівників пересилає гроші в кінці кварталу, про що повідомляє працівника.

Тому, що в даній компанії працює чимало українців, декілька рішили використати привілей про доповняючі фонди і заохотити інших до такої форми пожертв. Важко було б приписати успіх декільком особам, бо всі причинилися до успіху. Найкраще покаже, які настрої панували, коли наведу декілька прикладів. Один працівник заявляє, що не може нічим допомогти, бо минулого року видав на церковні пожертви 700 дол., але коли довідався, що компанія вплатить таку ж саму суму, то щоб ці гроші не пропали — вплатив 100 дол. на ФКУ. Інший без довшого надумування зголосив 100 дол. і другого дня з гордістю признався, що його дружина вдома за це похвалила. Інший знову, місцевий уродженець, якого тільки мати була українкою, після представлення справи зразу пожертвував 50 дол. На жаль, трапилися й такі, які за Неньку-Україну виголошують патетичні тиради, одначе участи не взяли, вдаючись до мнимої вартости арґументів. На щастя, таких є малий відсоток, а натомість з приємністю підкреслюємо, що ті особи, які виконують тепер фізичну роботу — стовідсотково відгукнулись. У висліді такого спільного зусилля зібрано лише на одному підприємстві 2 000 долярів. Жертводавцями були: по 200 дол. — С. Личик; по 100 дол. — Л. Басюк, М. Біда, О. Гарбузюк, З. Данилишин, С. Іллюк, Ф. Максимонько, Ю. Мартин, В. Нікорович, Ю. Паславський, В. Панчук, С. Скробач, І. Степанець, В. Федорів; по 50 дол. — В. Дудко, Д. Панкевич; по 25 дол. — Ю. Дідух, І. Донченко, С. Коваль, І. Матулка, О. Левченко, О. Остапчук, С. Зарічний, Б. Зітків. Поміж жертводавцями є також студенти, які прийшли на працю, щоб заробити на вечірнє навчання.

Всі грошові датки вислано на адресу Фонду Українознавства. Одначе, в аплікаціях зазначувано, кому даток дано: Harvard University, Cambridge, Mass. Нам відомо, що компанія вже отримала багато з повищих аплікацій від Гарвардського університету. Провід, безперечно, здивований, що це таки сталося, що так багато датків посипалося саме на Гарвардський університет? Але тепер є тільки справа між Університетом і компанією. Університет потверджує на цій самій аплікації (правдоподібно кожна компанія має свої власні аплікації), отримання датку і заявляє, що всі датки будуть зужиті тільки на науку в рямцях ФКУ.

Треба сподіватись, що можливостей скористати з привілею доповняючих фондів є дуже багато, бо таких компаній на терені ЗСА є досить багато. Треба тільки справою зацікавитись, використати її та розповісти іншим, які може про таку можливість не знають. Таким способом можемо багато допомогти Фондові Українознавства для скорішого зібрання потрібних фондів.

С. С.

ЗРАЗКОВА АКЦІЯ ВІДДІЛУ ООЧСУ

Кожний українець і кожна українка, кожна організація і кожна установа української спільноти вже усвідомляють, що справа Катедри Українознавства при Гарвардському університеті набрала в с еукраїнського значення. Щоб і справа визволення України була на порядку денному в міжнародних колах, мусимо мати поважний голос в науці. Це може дати нам Катедра Українознавства при престижевому Гарвардському університеті.

Маючи це на увазі, 34-ий Відділ ООЧСУ в Честері вирішив причинитись до збільшення Фонду Катедри Українознавства.

19 травня ц. р. на Карпатській Фармі біля Честеру, Па., був улаштований пікнік, дохід з якого призначено на Фод Катедри. Власники Карпатської Фарми відступили користування фармою безкоштовно, а всі члени ООЧСУ жертвували на покриття коштів буфету. Дружини членів ООЧСУ жертвували все, що було потрібне для кухні: голубці, вареники, ковбаси, торти. Для буфету жертвували і не-члени ООЧСУ — п. Захарків, п-во Г. Майбороди, В. Новак, п-і Равлюк.

В офіційній частині пікніку головними точками були: промова голови Фонду мґр Степана Химича та зголошення пожертв від Організацій і від приватних осіб. Мґр С. Химич з'ясував, як можна роздобути фонди, що можна зробити в майбутньому, що вже зробилось, назвав зразкові громади, організації і приватні особи, що причинилися і причиняються до розбудови фонду.

В зголошенні пожертв на Фонд Катедри першим виступив голова Українського Американського Клюбу на Честер - Схід, Володимир Крамар, який від імени Клюбу зголосив пожертву в сумі 500.00 дол., п. Грандовський зголосив пожертву від родини Грандовських в сумі 150.00 дол., Іван Федак зголосив пожертву 100.00 дол. від родини Федаків, інж. Андрій Забродський зголосив пожертву від своєї родини в сумі 100.00 дол. Чистий дохід з пікніку приніс ще 281.24 дол.

Надіємось, що це — відмінний приклад для інших організацій та приватних осіб, а подяка належиться Відділові ООЧСУ в Честері, який започаткував прикладову акцію.

Н. Н.

ЩЕДРА ПОЖЕРТВА УКРАЇНСЬКОГО ПІДПРИЄМЦЯ

П. Іван Воскобійник, український будівельник із Філядельфії, передає Степанові Хемичові чек на 1 000 долярів, як свою пожертву на Фонд Катедри Українознавства.

Лорейн, Огайо

10.000 дол. на ФКУ

Минулої весни наші громади у вільному світі святкували „День Солідарности з поневоленою Батьківщиною". У промовах цих імпрез промовці били на сполох: ворог - окупант нищить українську культуру, мову, пам'ятки історії. Учасники мали зрозуміти, що настала оспівувана в наших піснях „велика потреба" — щоб „усе зірвалось, що живе, Вкраїну боронить свою"...

Звичайно, в таких випадках люди хапають за зброю і йдуть ліквідувати, чи проганяти ворога. А. якщо таке неможливе, шукають інших шляхів і засобів, як осягнути ту саму мету.

Ми, поза межами Батьківщини, можемо й мусимо дати фонди на ідеологічно-пропагандивну війну з ворогом. Інші народи в разі потреби не тільки словами, святами чи академіями, а ділом і жертвенністю засвідчують свою солідарність із Батьківщиною.

Коли німецький закордонний міністер догітлерівської ери, Тревіранус, тільки натякнув на можливість ревізії тодішних кордонів із Польщею — п а т ріотичні поляки негайно зробили грошову збірку на воєнний підводний човен, який назвали „Одповєдзь Тревіранусові".

Всі добре знаємо, яка була недавня відповідь жидівської еміґрації на заклик загроженого Ізраїлю — сотні мільйонів долярів на протязі однієї доби!

Катедра Українознавства — це одна з наших відповідей Москві за розстріляне „відродження" 20 і 30-ох рр., за спалення бібліотеки - архіву Академії Наук у Києві, за нищення церков і інших історичних пам'яток, за арешти, заслання і ліквідацію сучасних діячів української культури, за ліквідацію української мови й повільне вбивство української духовости.

Коли ворог нищить все це там — ми мусимо негайно доробляти й надолужувати втрачене — тут.

На ФКУ вже надійшли окремі княжі чи гетьманські великі грошові пожертви. Але вони охоплюють тільки невелику частинку свідомих українських людей, які можуть і повинні дати. Честь і слава тим, що самі зголосилися — але треба бачити докладні списки всіх наших громад і всіх громадян і установ. Хто не зголосився добровільно, до тих треба піти. Одні з них дадуть без опору, з іншими треба буде поговорити, але рахунок і розрахунок має бути.

Подаємо розрахунок з Лорейну, Огайо.

Ця маленька українська громада, в якій двісті з малим „гаком" родин, збирає кожного року дві тисячі дол. на Український Народний Фонд — на важливу працю УККА

Представник Фонду Катедри Українознавства Богдан Дейчаківський із своїми співробітниками до половини цього року зібрали тут вже десять тисяч долярів на ФКУ!

Розмовляючи з Б. Дейчаківським, я почув, як одного разу Лорейн вислав збірку добровільних датків Українській Мистецькій Студії у Філядельфії і просив пробачити за невелику суму, мовляв, український Лорейн малий. Та у відповідь написав проф. Петро Мегик: „Лорейн малий, але малий великан!" Як мало у нас ще таких „малих великанів", а як багато... великих карликів!

Правда, малу громаду легко охопити, може дати раду й одна людина. В такому випадку на велику громаду треба декілька, чи й кільканадцять людей, яку йдуть у народ, а не ждуть, щоб народ прийшов до них.

Коли я запитав, чи 10.00 долярів — це кінець збірки на ФКУ в Лорейні, одержав відповідь: „Ні, це може тільки початок. Все залежить від майбутніх потреб Українського Наукового Інституту. Громада без субвенцій і державного бюджету мусить покривати всі свої грошові потреби власними пожертвами". Дійсно ніяка манна не впаде з неба — вона може впасти тільки з наших кишень.

Досі на Фонд Катедри Українознавства в Лорейні зложили: по 1.000 дол. — Український Народний Дім, д-р Юліян Сілецький; по 500 дол. — Беца Павло і Фені, Дейчаківський Богдан і Марія; 300 дол. — Український Конгресовий Комітет, Відд. Лорейн; по 200 дол. — Ганчарик Степан і Кароліна, Крайчик Богдан і Марія, Лесюк Омелян і Марія, Осідач Мирон і Ліза, Союз Українок, Відділ 69, Грипник Микола і Дора, інж. Федорів Володимир; по 100 дол. — Провидіння-Відд., парохія Української Православної Церкви, 233 Відділ УНС, Барнай Боніфат, Башуцький Іван, Блискун Андрій, Безгацький Володимир, Величка Марія, Волянюк Юліян, Газен Чері, Данилів Михайло, Дирів Григорій, Дрогомирецький Осип, Кульчицький Володимир, Курдіяко Дмитро, мґр Лучковський Іван, Микита Дмитро, Микита Іван, М а ц і л инський Кость, Напара Михайло, Оринчак Петро, Паславський Андрій, Пакуш Євген, Пакуш Михайло, Пащик Євген, Ратич Петро, Рудик Яків, Сілецький Володимир, Сілецький Франко, Станчак Степан, д-р Стешкевич Роман, Ступарик Євдокія, Сухарчук Микола, Шапків Сергій, Шуя Володимир, Шуя Степан, Щеплоцький Степан, Цікало Василь, Черкас Григорій, мґр Яців Петро; по 20 дол. Левицький Роман; по 10 дол. — Клос Роман. З Коляди, імпрез і пожертв прийшло 1,273.63, разом 10,003.63 дол.

Зазначу, що в цьому списку жертводавців є всі існуючі в Лорейні українські організації. Між платниками є тільки 2 професіоналісти, решта ж — це робітники і навіть пенсіонери та вдови.

О. Гайський

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Ню Гейвен, Конн.

7,890 ДОЛ. НА ФКУ

По день 28 серпня 1968 р. склав Ню Гейвен, Конн. 7.890.00 дол. на Фонд Катедри Українознавства. Гроші ці пожертвували: Іван і Пріся Витвицькі 1.000 дол., Іван і Олександра Кизик 600 дол. д-р Михайло Дзюбатий 500 дол., Іван Голембйовський, Євстахій Кульчицький і проф Михайло Чайківський по 300 дол., мґр Олена Бойко 250 дол., мґр Михайло і Ірена Бойко 200 дол.

По 100 дол. склали: Василь Гачкевич, Іван і Марія Голубович, Михайло і Віра Гусак, проф. Іван Гутникевич, Григорій і Анна Ґіна, д-р Осип Данко, Софія і Богдан Данко, Андрій Данило, Василь і Люба Данило, Василь і Євгенія Добчанські, Михайло і Катерина Дуда, Володимир Козачинський, Євген і Лідія Козюпа, Осип і Анна Кузьо, інж. Роман і Ірина Лаврович, Лев Левицький, Микола Левчук, д-р Іван Лобай, Лев і Орися Марків, Михайло і Марія Панкевич, Михайло і Софія Пушкар, Мирослав Радовець, Євген і Софія Сидорик д-р Михайло і Марія Снігурович, Станиця І-ої Української Дивізії УНА в Ню Гейвені, о. прелат Іван Стах, сотник Іван і Оля Стратичук, Т-во Святого Імени, Мирослав і Надія Троян, Український Музичний Інститут, Відділ Ню Гейвен, Український Народний Дім у Ню Гейвені, Українська Рідна Школа при церкві св. Михаїла, проф. Юрій і Наталія Цибрівський, Микола Шайдицький, Осип і Ростислава Яхницький.

По 50.00 дол. зложили: Софія Андріянович, Доротея Борецька, інж. Ігор і Віра Вальницький, Омелян і Марія Висовський, Володимир Гірняк, Марта Криницька, мґр. Роман і Теодозія Криницький, Роман Лаврович, д-р Константин і Євстахія Матвієнко, Провидіння Відд. 202, в Ню Гейвені, Олена Рейнарович, Союз Українок, Відд. 66-й.

По 30 дол. Прокіп і Мелянія Дитюк, по 25 дол. Софія Березіцка, Ярослав і Ірина Луців; по 20 дол. Анна Долішна, Петро Корнієнко; по 15 дол. Євгенія Боднарчук; по 10 дол. Карло Гарвей, Григорій Дубно, д-р Олексій Козловський, Олена Кусіна, Федір Кухній, Павлина Тимченко, Степан Якимишин.

Збірні датки: замість квітів на могилу Гащишина (збірка на поминках) 72.00 дол., дрібні датки 63.00 дол. Збірку фондів провадить Комітет Катедри Українознавства. Відділ Ню Гейвен Конн. головою якого є д-р Михайло Снігурович, секретарем д-р Іван Кизик, скарбником сотник Іван Стратичук. (мя).

Велика пожертва від малої громади

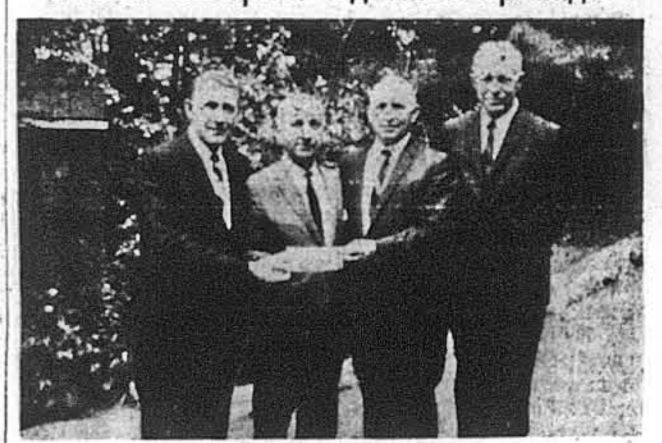

Репрезентанти Українського Американського Клюбу в Покіпсі вручають гол. предсідникові УНС Иосипові Лисогорові, під час зустрічі на Союзівці, чек на $1,000, як пожертву цього Клюбу на українські студії в Гарварді. Свідком передачі був редактор „Свободи" А. Драган.

Союзівка. — Під час зв'язаного зі Святом Праці великого кінця тижня на Союзівці представники Українського Американського Клюбу в Покіпсі, Н.Й., зголосилися до головного предсідника УНС Иосипа Лисогора і передали йому чек на $1,000 як пожертву їхнього Клюбу на фонд українських студій з Гарвардському університеті. Клюб цей очолюють: Мирослав Оршуляк — голова, Михайло Новак — заступник голови, Роман Климкович — секретар, Михайло Оршуляк — касир та Дмитро Кифор — заступник касира. Вони й доклали найбільше зусиль, щоб зібрати ці гроші в одній з найменшої кількістю, але великої жертвенністю української громади в Покіпсі.

Українці в „Автоматичній Електрокомпанії" збирають гроші на ФКУ

Нортлейк, Ілл. —. У виданні великої фірми „Автоматична Електрична Компанія". „Менеджмен Бюлетін" з 24 червня, з'явилась інформаційна замітка про те, що вже 26 працівників компанії українського роду склали від 25 до 100 долярів на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському університеті. В статті назначено, що чимало українців, після переселення з повоєнної Европи, дістали добру працю в цій компанії, де працює приблизно 16 тисяч осіб. Тепер працівники й робітники українського походження провадять збірку на ФКУ. В статті подана інформація, що при Гарварді за збирані на це фонди будуть відкриті українські катедри та висловлено надію, що ще більше українців пожертвують на ФКУ з-поміж працівників цієї великої фірми. Ця фірма дасть також фонди від себе, бо в статті зазначено, що „Автоматична Електрокомпанія" подвоїть зібрану суму на цю важливу справу науки і культури при Гарварді.

З бенкету на ФКУ

На Фонд Катедри Українознавства Анна Чуйко й Комітет зложили 76 дол. 28-го квітня на півдні Шикаґа земляки влаштували для п. Анни Чуйко бенкет, щоб подякувати їй за все добре, що вона зробила для них, спроваджуючи з Европи до Шикаґа та помагаючи їм влаштуватись. Було 86 осіб. Крім земляків були її доньки з чоловіками, внуки, приятелі та запрошені. Многолітствієм для А. Чуйкової з Шкварків закінчилася ця зустріч. Промовляли І. Мелінишин, В. Зімбровський, о. Микола Головатий, о. Нестор Фіцица та ін., підкреслюючи, що вона виховала своїх доньок в українськім дусі та вдержала їх при своїй українській католицькій Церкві. З цього приводу 86 осіб складають 76 дол. на Фонд Катедри Українознавства і закликають громадянство з подібних імпрез висилати гроші на цю ціль. За Комітет: п-і А. Зімбровська, Д. Хоркава, Д. Коваль, Л. Самбірська й від рідні Ганя Вашкевич.

Степан Самбірський

Кредитова Кооператива в Клівленді — меценат ФКУ

Момент виплати 1,000 дол. на ФКУ скарбником кредитівки М. Яремком голові Комітету ФКУ С. Воляникові, в приявності голови Дирекції Кредитівки „Самопоміч" В. Ліщинецького (посередині).

Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Клівленді, що об'єднує коло трьох тисяч членів та солідно обслуговує українську громаду Клівленду й околиці, стала новим меценатом ФКУ у Гарварді, пожертвувавши одну тисячу долярів на важливу ціль.

На ФКУ п. Дмитро Юськів склав 100 дол. На цю жертву хочемо звернути особливу увагу, бо жертводавець це вже пенсіонер, прибув до цієї країни в старшому віці і не мав вже досить часу на дорібок, але, як заявив п. Юськів „відмовлю собі якусь особисту потребу, а на таку важливу ціль, як Українознавчі Студії в Гарварді, жертвую, щоможу, жалію, що не маю спромоги дати більше". Чи не гідний приклад до наслідування тим, що мають і можуть жертвувати більше?

Дуже відрадним явищем є те, що українці - працівники у місцевій Форд Мотор Ко., почали складати свої пожертви на ФКУ, бо Компанія Форда потроює жертви своїх працівників на ту ціль. Жаль тільки, що дотепер тільки кільканадцять працівників відгукнулись на заклик ФКУ, а працює наших людей там 400 осіб. Якщо б усі 400 осіб зложили по 100 дол., доплата Форда виносила б 80.000 дол. Чи не варто цю суму від компанії Форда дістати? Слово за українськими патріотами.

Дітройт, Міш.

З діяльности Комітету Фонду Катедри Українознавства

(Яз). — Як інформує Обіжник Головної Екзекутиви ФКУ, індустрія ЗСА може стати поважним допоміжним чинником для фундації Центру Українських Студій в Гарварді. Половину, а то й більше коштів ЦУС в Гарварді може покрити велика американська індустрія — подвоюючи окремі пожертви своїх працівників. Таких корпорацій є близько 400. Вони видають великі суми на Фонд розбудови університетів і коледжів. Це т. зв. Дорівняльний Фонд („Мечінґ Ґіфт Програм").

Є певна процедура, усталена між Екзекутивою ФКУ і Гарвардським університетом, про що повинні знати жертводавці. Установою, що одержує даток — є Гарвардський університет, а не ФКУ. Формуляр мусить бути виповнений уважно і докладно, щоб оминути непотрібних непорозумінь: дата пожертви мусить годитися з датою, вписаною в касовій книзі ФКУ і т. п.

Виповнений формуляр треба передати до рук представника ФКУ, а він, провіривши чи даток був дійсно вплачений, перешле його до Гол. Екзекутиви ФКУ.

Однією з таких добродійних корпорацій є Корпорація Форда в Дітройті.

Довідуємося з Обіжника і про те, що українське духовенство щедро жертвує на ФКУ. Прикладом може бути ашикаґівський єпископ, Преосв. Ярослав, який став меценатом Катедри, жертвуючи 1.000 дол. Священики Філяд. Архиєп. з Філядельфії і околиці зложили свої пожертви.

Статистика показує, що громадянство Дітройту вплатили квоту: це місто займає друге місце серед усіх більших міст ЗСА. Хоч багато громадян сповнили свій обов'язок, то сумним фактом є, що дуже багато є ще громадян, що не дали нічого і відмовляються, або уникають зустрічі з членами Комітету ФКУ, і то такі, що можуть дати. Є громадяни, що вправді здеклярували більші чи менші квоти і дотепер не вплатили нічого або вплатили занадто малі квоти, а це триває вже довгі роки!

Присмно занотувати, що вже є меценати, які вплатили: по 1,100 дол. — І. Ровенчук, мгр П. Рогатинський, по 1,000 дол. — д-р Петро Біланюк, д-р Олекса Біланюк, Т. Гелемей, д-р П. Джуль, Я. Конопада, інж. І. і д-р Тамара Панчак, Ст. і д-р Вал. Савчук.

Підвищили свої квоти до 500 дол. — д-р М. Гнатчук, п. Лев Казієвич; до 300 дол. — п-і Ірина Решетилович (для вшанування Покійного мужа Василя); до 200 дол. — інж. М. Лаврин, В. Кукурба, А. Маринюк. В останньому часі вплатили по 100 дол. — д-р Тарас Гнатчук, В. М. Білинський, інж. Р. і Л. Воробкевич, інж. О. і К. Антипів, І. і О. Марущак, М. Якимович і Укр. Школа св. Покрови.

З ЛИСТА ПЛАСТУНІВ-ЖЕРТВОДАВЦІВ

Ми, Пластове Плем'я „Сіроманці", в якому згуртовані пластуни 29-го Куреня УПС та 29-го Куреня УСП, доцінюючи надзвичайну вагу Катедри Українознавства в ЗСА, для добра української нації та української спільноти в діяспорі, складаємо суму в 200 долярів (чек залучений), на Фонд Катедри Українознавства. Рівночасно закликаємо всі інші матірні Курені пластунів і пластунок, щоб пішли нашими слідами.

С К О Б !

Пл. сен. Віктор Яворський

UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND
302 West 13th Street New York, N.Y. 10014

До УПРАВИ
ФОНДУ КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Доцінюючи важливість встановлення катедр українських студій у Гарвардському Університеті та їх вартість для розвитку української науки, складаю свою пожертву на ту ціль в сумі $.....

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

.....

Дня ....
Підпис

Чеки виставляти на: Ukrainian Studies Chair Fund.

Рочестер виконав зобов'язання супроти першої Катедри Українознавства

Готівкою в сумі 35.500 дол. Управа Відділу ФКУ в Рочестері, Н. Й., закінчила другу збіркову кампанію дня 27 серпня ц. р. на створення першої Катедри Українознавства у Гарварді. Взяте зобов'язання ранньою весною цього року дати суму в 35.000 долярів до кінця серпня ц. р. Управа ФКУ в Рочестері виконала з честю.

Цією дорогою висловлюю прилюдну щиросердечну подяку Управі місцевого Відділу, всім Вп. Паням і Панам жертводавцям за їхнє добре і шляхетне українське серце та зрозуміння преважливої справи.

Борис Губка
голова Відділу

ПОЖЕРТВИ НА ФКУ — ВІДДІЛ РОЧЕСТЕР, Н. Й. 1968.

ЦЕРКВИ:

Українська Греко-Католицька Церква Богоявлення — 150 дол.; Українська Автокефальна Православна Соборноправна Церква св. о. Николая в Рочестер — 100 дол.; Українська Православна Церква св. Покрови — 100 дол.

ОРГАНІЗАЦІЇ:

Українська Судентська Громада	$ 434.87
Український Конгресовий Комітет Америки	360.00
Український Дім	200.00
Баль Градуантів в рр. 1964, 1965 і 1966	175.00
Учительський Збір „Рідної Школи"	200.00
Союз Українок Америки, Відділ 47	125.39
Баль „Червоної Калини" 1968 р.	100.00
Братство І Української Дивізії УНА	100.00
„Запорозька Січ", Відділ УНСоюзу	100.00
Організація Оборони Лемківщини	100.00
Організація ООЧСУ, Відділ 25	100.00
Організація СУМА	100.00
Організація Української Молоді „Пласт"	100.00
Об'єднання бувших Вояків Українців (ОбВУА)	100.00
Товариство „Самопоміч"	100.00
Українська Американська Жіноча Організація	100.00
Український Західний Клюб	100.00
Українська Кредитова Спілка	100.00
Новорічна Забава 1963 року	32.00
Український Золотий Хрест, Відділ 18	25.39
Родина бл. п. Дмитра Висоцького, замість квітів на могилу	200.00
Замість квітів на могилу бл. п. д-ра Кирила Годованця: а) Членкині Союзу Українок, 47 Від.	30.00
б) Управа Кружка „Рідної Школи"	25.00
Збірка на весіллі	103.00

Збірка на ФКУ, Рочестер

Члени - Меценати:

„Плюта Фемели Фандейшен" дол. 2.500.

По дол. 1.000.: Кознарський Марія д-р, мгр Мирослав, Артемович Теофіл д-р, Біланюк Олекса д-р, Плюта Петро, Руснак Мирон.

Члени - Добродії:

По дол. 600.: Жовнірович Іван д-р, Кіндрат Іван д-р.
По дол. 500.: Біланюк Петро д-р, Гарріс Павло, Данилишин Петро, Івасин Василь, Капітан Дмитро д-р.

Члени - Жертводавці — понад 100 долярів

По дол. 300.: Квасниця Данило і Клявдія, Добош Павло, Залітач Стефанія, Зобнів Ярослав, Остапюк Ярослав д-р, Ірина, Повх Андрій, Мирослава.
По дол. 250.: Жук Мирон, Плюта Андрій.
По дол. 200.: Гафтков и ч Андрушин Вілліям, Гринчишин Вілліям, Губка Борис, Губка Степанія, Домбачевський Роман, Єйна Михайло, Зінчин Матвій, Крамарчук Марта, Крамарчук Іван, Лучканич Іван, Малинівський Михайло, Михайлюк Зенон д-р, Омецінський Омелян, Марія, Пилищенко Володимир, Тишовницький Роман, Тицький Мирослав, Стадник Петро, Холсвчук Марія, Чорнобіль Роман, Чорнобіль Андрій, Яріш Петро..
Чорний Степан д-р дол. 160.
По дол. 150.: о. Городецький, Степан, Гладун Роман, Козловський Василь.
Ковч Христина дол. 125.

Члени - Жертводавці по 100 долярів:

Балко Петро, Баран Осип, Бах Людвик, Бездух Дмитро, Белей Михайло, Білозір Михайло, Білок Микола, Білоус Володимир, Білоус Михайло, Білик Роман, Боднар Роман, Боднар Іван, Боберський Юрій, Бурлака Юрій, Бовкович Михайло, Висоцький Роман, Висоцький Дмитро, Гавриляк Роман, Гавриляк Володимир, Гадзінський Микола д-р, Годованець Софія, Годованець Кирило д-р, Гладун Володимир, Грабар Олександер, Вірло Михайло, Васьків Степан, Гарлан Андрій, Гулькевич Володимир, Дзібан Михайло, Завалінська Анастасія, Губка Лариса, Губка Маруся, Гурана Мирон, Гудзоватий Микола, Зіна, Галуцький Віктор, Данилишин Дарія, Підошак Василь, Довгалюк Харитон, Домашук Степан, Єйна Микола, Жовнірович Василь д-р Залітач Марія, Заблоцький авло, Захарків Остап, Залізняк Милослава д-р, Залізняк Юліян д-р, Зборовський Володимир, Зарецький Михайло, Зелез Володимир, Ярослава, Ільчишин Антін, Кавин Михайло, Кахникевич Тарас, Козловська Марія, Козловська Ліда, Костинюк Ірина, Костинюк Микола, Костинюк Гриць, Королишин Теодор, Королишин Семен, Колцьо Нестор, Колцьо Володимир, Коба Анатолій Король Олекса, Костів Михайло, Крижанівський Михайло Крижанівськ Марія, Крупа Антоніна, Кузів Григорій Кучма Іван, Куціль Роман, Куций Павло, Кужіль Ярослав, Кулик Зенко, Кулик Михайло, Кисіль Адам, Лязар Іван, Лазуренко Григорій, Лещишин Петро, Лялька Михайло, Макогон Анатолій, Масловський Зенон, Мотика Володимир д-р, Назаренко Осип, Оглюк Микола, Олексин Іван, Омецінська Ірина, Осецький Іларіон, Осецька Ольга.

Сплачують ратами:

По дол. 75.: Река Анна, Шеремета Василь, Гуран Богдан д-р.
По дол. 50.: Левицький Юрій, Белей Юлія, Біганський Олекса, Гнатишак Михайло, Дудка Микола, Козловський Нестор, Кушнір Юліян, Лучків Василь, Цюга Володимир, Черневич Володимир, Мельник Григорій, Красюк Іван, Гринишин Іван, Гринишин Е. В.
Лучанко Мирон дол. 35.
Мудрий Осип дол. 30.
По дол. 25.: Павлович Роман, Пшеничник Василь.
По дол. 20.: Колцьо Осип, Мароневич Михайло, Ващук Степанія, Ващук Степанія.
Рінаш Михайло дол. 19.
По дол 10.: Іванів Михайло, Кушнір Осип, Шмігель Любомир.
По дол. 5.: Болтун Володимир, Пригода Василь.
Марущак Магдалина $3.70.
Санаґурський Лоренс $2.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ — НА ФКУ

У далекому В'єтнамі полиг молодий українець, сержант американської армії, Петро Федаш. Замість квітів на могилу і для вшанування Його Пам'яті пожертви на Фонд Катедри У к р аїнознавства склали: по 10 дол. — Теодор Федаш, Володимир Вересюк, Мирон Кривулич; по 5 дол. — Василь Яремишин, Осип Пащак, Ярослав Римар. Чек переслала Теодозія Кривулич з Амстердаму, Н. Й.

Княжий дар 270-го Відділу УНС в Джерзі Сіті

Джерзі Сіті. — Навряд чи була коли будь-яка збіркова акція крайового чи місцевого характеру, між жертводавцями на яку не займав би одне з перших місць місцевий 270-ий Відділ Українського Народного Союзу, що має назву Братства св. Івана Хрестителя. Так і тепер під час збірки на таку преважливу справу, як українські студії в Гарварді, цей Відділ УНС відгукнувся княжою пожертвою в сумі $500.00. Чек на цю суму принесли до редакції „Свободи" члени Управи цього Відділу, яких і видно на фотознімці вгорі (зліва): Михайло Баран — секретар, голова Контрольної Комісії п. Григорій Салюк, відомий уже із такої ж особистої пожертви на ту ціль, та голова Відділу Антін Шаран. Касиром цього Відділу є п. Островський, який в тім часі, як передавано пожертву, був на праці. До 500-долярової пожертви 270-го Відділу УНС долучив 100-дол. пожертву місцевий громадянин п. Йосиф Гузь.

1000 ДОЛЯРІВ НА ФКУ ВІД ОДНІЄЇ РОДИНИ

Інж. Володимир і Вікторія Клос

З великим зацікавленням слідкуємо за подіями у зв'язку зі встановленням Катедри Українознавства при Гарвардському університеті. Радіємо, що виклади вже розпочнуться у вересні ц. р.

Знаємо, що зібрати 600 тисяч дол., щоб можна було одну повну катедру відкрити, та покищо ще не вдалося тієї суми зібрати. Тому, ідучи назустріч фінансовим потребам Катедри, в додатку до попередньої суми в 200 дол., складаємо в Сіятлі 1000 дол. на ФКУ і постараємося по змозі скласти не меншу суму кожного року, аж доки Катедра не буде мати всіх потрібних фондів в сумі 3-ох мільйонів долярів. Рівночасно закликаємо наших друзів, приятелів і знайомих, головно всіх українців у Сіятлі та околицях, по спроможності скласти відповідну суму, або збільшити дотеперішню скромну пожертву, бо потреба є пекуча і не слід її відкладати.

Під сучасну пору, коли гармати мовчать, вільне слово є нашою зброєю, і ми повинні його, за словами Т. Шевченка, поставити на сторожі.

Хай Катедра стане нашим олімпом, звідки ми понесемо смолоскип української правди у широкий світ, а в слушний час це вільне слово допоможе нам у боротьбі і здобутті права на волю на Рідній Землі.

Родина Клосів переїхала із Ст. Луїсу до Сіятлю в 1964 році. П-во Клоси мають 4 дітей. Найстарша донька

Христина Кордуба

Христина Кордуба закінчила середню школу, належить до багатьох почесних організацій, одержала стипендію в місцевому університеті, де розпочинає тепер студії. Влітку працює і провадить власні Курси Українознавства для молодшої сестри та братчиків. Хоч в Сіятлі є дуже мало українців, а ще менше, які вдома розмовляють українською мовою, у родині Клосів вдома почуєте тільки українську мову. Хата прикрашена в українському стилі. Всі члени родини належать до УНС Відділ ч. 496.

Листа Жертводавців на ФКУ з Філядельфії

Виказані лише особи що вплатили 100. дол. або більше. Особи та організації, що задеклярували певні суми або підписали декларації, але ще їх не вплатили, будуть виказані, коли їх зобов'язання будуть виконані.

Микола Гула — $1200., Медуха і Мазепа — МіМ Спілка — $1100.,
По $1000.: д-р Микола Войтович, Т-во „Рідна Школа, Роман Карбівник;
д-р Юрій і д-р Стефанія Бережницькі — $600;
По $500.: Т-во Укр. Інженерів, Філядельфія, інж. Степан і Христина Чорпіти, інж. Стефан і Люба Процики, інж. В. і О. Шиприкевичі;
По $200.: СУК „Провидіння" відділ 193, Петро Кірик, Іван і Олена Коровицькі, проф. В. і І. Іваницькі;
Мирослав Мельничук :$125.;
По $100.: Іван і І. Антоняк, інж. Мирон і Слава Білас, д-р Ярослав Бернадин, інж. Методій Борецький, Параскевія Боднар, Адольф Возьний, інж. О. Врублівський, Осип Ганкевич, інж. Нестор Горасцький, інж. Я. Заліпський, Н. і А. Карбовські, д-р Володимир Кліш, п. Неоніля Кліш, М. і А. Кушнір, д-р Лев і Ірина Кушнір, О. Ковшан, Петро Куриленко, інж. М. і Д. Кумановські, д-р Роман Кос, інж. Ю. Крижанівський, інж. Зенон Кохановський, інж. М. Лисобей, інж. О. Мамчин, Олександер Михалюк, Л. і Н. Лучанко, О. Марусяк, інж. Ю. Мацьків, інж. А. Морачевський, д-р М. Навроцький, інж. О. Німилович, С. Новаківський, інж. Б. Прокоп, О. Петрович, М. і О. Паламар, СУК „Провидіння" — Головний Уряд, д-р Василь Саляк, д-р Т. Сеньківський, інж. Іван і М. Слонські, інж. Лев Стадниченко, о. М. Старух, Михайло і Ольга Середи, Мирон і Галя Утриски, В. Стефанишин, інж. О. Татарський, інж. Тихон Тищук, інж. Олександер Турчин, д-р Тетяна Цісик, інж. Ярослав Цюк, В. і Я. Ціханські, інж. Ілля Журжа, інж. Лев Яцкевич, інж. Володимир Яримович, д-р Орест Хортик, Марта Шиприкевич, інж. П.Шиприкевич, інж. Евстахій Филипович, СУА Окружна Рада, Філядельфія, СУА Відділ 43, СУА Відділ 20, Укр. Студентська Громада Філядельфія, Укр. Акад. Козацтво „Чорноморе". Разом $14 925.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ — НА ФОНД КУ

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Христі Мудзяк, уродженої Шипайло, приятелі і знайомі склали на Фонд Катедри Укр-ства 150 дол.: по 10 дол. — Я. Длябога, Д. Костів, Я. Шмігель, Б. Гаврилюк; по 5 дол. — Т. Байко, І. Вінок, Ю. Василинюк, П. Галатин, І. Дзядів, І. Демків, М. Юзенів, М. Хоманчук, О. Коваль, А. Кондрат, М. Кунцьо, Р. Мандзій, Д. Мотрук, А. Оленський, В. Олійник, В. Пахульський, С. Савіцький, М. Сентий, О. Ґерлях, А. Федоляк; 3 дол. — В. Піх; по 2 дол. — С. Ковалівський, В. Наконечний, П. Чорний; 1 дол. — д-р А. Соколишин.

Мужеві Покійної Володимирові, дітям — Маріянні і Володі та Рідні складаємо глибоке співчуття.

З ВЛАСНОЇ СПОНУКИ — 100 ДОЛ. НА ФКУ

До редакції „Свободи" зголосився із власної спонуки п. Е. Мащак з Джерзі Сіті та склав 100 дол. на українські студії в Гарварді

200 дол. зі Срібного Ювілею на ФКУ

Українська колонія в Маямі зростає. Сюди приїздять кілька тисяч туристів-українців, а постійних зареєстрованих мешканців - українців є вже 3,000.

Однією з найновіших поселенців у Маямі є родина Ірени й Миколи Ракушів. Хоча громада в Шикаґо втратила свідому й жертвенну родину, то громада в Маямі каже: „від прибутку голова не болить". Друзі й краяни - тернопільці вирішили влаштувати для п-ва Ракушів несподівану вечірку з нагоди їх поселення в Маямі, а головне з нагоди Срібного Ювілею їх одруження. Вечірка відбулась 13 липня в залі Українсько - американського Клюбу. Підготовою прийняття зайнялись пані: Н. Миколаюк, А. Івашко, Є. Бойчук, Л. Гелембін, М. Венгльовська. Тостмайстром був Осип Дрозд. З привітами й промовами виступали О. Дрозд, Н. Трач, Возьний і п-і Михайленко. Як годиться, гості співати Многая літа ювілятам, бажали успіхів у Маямі й щасливого життя.

Дуже були зворушені п-во Микола й Ірина Ракуші такою приємною несподіванкою, подякували присутнім й обіцяли помагати українській громаді у її праці. Щоб відзначити 25-ліття свого супружжя, вони пожертвували на будову Катедри Українознавства 100 долярів; до них приєдналась д-р Михайленко із своєю дружиною і також пожертвували 100 долярів на Катедру Українознавства.

Марія Венгльовська

Замовчують, якою мовою треба складати іспити

Київ. — У періодичній пресі публікується тепер багато оголошень навчальних закладів УССР, для вступу до яких треба складати іспити. Минулого року в таких оголошеннях завжди і майже постійно було зазначено: „Складати іспити російською або українською мовою". Цього року такого типу оголошення майже зникли. Щоб уникнути голосів обурення вільних закордонних українців та, можливо, й деяких „прогресистів" у Канаді й ЗСА, совєтська преса перестала подавати, якою мовою треба складати іспити. Напр., „Молодь України" з 21-го серпня повідомляла, що „Дніпропетровський університет ім. 300-ліття возз'єднання України з Росією" оголошує приймання в аспірантуру: „Вступники складають екзамени з спеціяльності, історії КПСС та іноземної мови" — але не зазначено, якою мовою треба складати іспити. Поруч надруковані оголошення шкіл із Казахської АССР: Тас-Бугетського училища, Октябрського училища в селі Большой Ізюм та ін. також без зазначення, якою мовою треба складати іспити, з чого виходить, що кандидати на студентів змушені здавати іспити російською і в Дніпропетровську, і в Большом Ізюмі... Лише до Київського університету іспити складають українською мовою, що підтверджує вістку про те, що режим вирішив частково „зукраїнізувати" Київський університет, щоб мати що показувати закордонним туристам і „прогресистам".

БУДІВНИЦТВО ШКІЛ В УКРАЇНІ

Як повідомляла „Радянська Україна' з 21 серпня, перед початком навчального року, на нараді в Києві встановлено, що „в ряді областей шкільне будівництво ведеться незадовільно. Серед відстаючих названі Закарпатська, Львівська, Миколаївська, Полтавська, Черкаська області". У багатьох місцевостях „мало приділяють уваги поліпшенню житлово-побутових умов учителів".

УЗАКОНЕНЕ БЕЗЗАКОННЯ

З листа до „Молоді України" з 3-го вересня, з Києва: „На автовокзалі завжди кілометрові черги за квитками. Працюють же лише три-чотири каси, решта з невідомих причин постійно зачинена. Не встигнеш „достоятись", як автобус уже відходить, причому напівпорожній, бо торгувати квитками на вільні місця водієві не дозволяється." Автор листа побував у Львові, де налагоджена нормальна торгівля квитками: „Чому ж у Львові можна купити квиток на будь-який поїзд, що відходить з Львівського вокзалу, і навіть квиток на зворотний шлях, незалежно від того, куди б ти не їхав?" З листа виходить, що на київських станціях обмежуються до випродування квитків лише в один бік, і для того треба стояти в „кілометрових чергах".

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО „МАЯК"

„Літературна Україна" з 6-го вересня поінформувала, що видавництво „Маяк" до кінця серпня випустило такі книжки, переважно для молоді: Батрова „Утренний конь", Гордона „Диалог", Гурова „Дед Аким и царь", Дороша „Нива ореться для хліба", Логвиненка „Вінчання", Островського „По ту сторону", Тумаркина „Золотие розсипи" — більшість російською мовою.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ТОВАРИСТВ АМЕРИКИ

має шану запросити студентів та старше громадянство на

ЮВІЛЕЙНИЙ ДЕСЯТИЙ КОНҐРЕС СУСТА

21-го і 22-го вересня 1968 р.

що відбудеться

у Філядельфії, Па.

THE WARWICK — WASHINGTON ROOM
Locust Street at 17th
Початок реєстрації в суботу, 21-го вересня 1968 р. година 9:00 рано.

Ювілейний Обід

THE WARWICK — ADAMS ROOM
в суботу, 21-го вересня 1968, година 12:30

Конґресовий Баль

THE WARWICK — ADAMS ROOM
в суботу, 21-го вересня 1968 року.
Початок в 10:00 годині вечора

Оркестра Де Франческа. Одяг вечірний.

Реєстрація, обід і баль — $15.00 від старших, $10.00 від студентів. Баль: $8.00 від старших, $5.00 від студентів.

В справі білетів на обід та баль, прошу звертатися листовно: Luba Kowalyszyn, 5028 N. 12th St., Phila., Pa. 19141 або телефонічно: (215) 329-4291.

Привіти просимо слати на вижче подану адресу або подавати на письмі при реєстрації!

МЕЛЯНІЯ БАЙЛОВА

повернулась з відпустки і продовжує

ЛЕКЦІЇ ГРИ НА ФОРТЕПІЯНІ

в Українському Музичному Інституті і приватно.
ПОЧАТОК ШКІЛЬНОГО РОКУ для учнів і студентів Українського Музичного Інституту і приватних —

6-го вересня 1968 року

Інформації і зголошення щоденно:
тел. NY — 473-8064

Рідна Школа
Свято-Володимирської Катедри УАПЦ
160-170 Вест 82 вул., Н. Й., Н. Й.

повідомляє, що

ЗБОРИ БАТЬКІВ
ВИБІР БАТЬКІВСЬКОГО КОМІТЕТУ
та
ВПИС МОЛОДІ до РІДНОЇ ШКОЛИ
— буде —
в неділю, 15-го вересня 1968 року
по Сл. Божій в Парафіяльній залі.

ШКІЛЬНИЙ МОЛЕБЕНЬ буде в неділю, 22-го вересня 1968 р. по Службі Божій.

РІДНА ШКОЛА

64-ий Відділ Союзу Українок Америки
140-142 Second Avenue — New York, N.Y. 10003

— влаштовує —

ДРУГУ
ВИСТАВКУ ТВОРЧОСТИ НАШОЇ МОЛОДІ
(НАРОДНІ і СЕРЕДНІ ШКОЛИ)

в днях від 29-го вересня до 13-го жовтня 1968 року

Експонати з ділянки: малярства, рисування, ліплення, деревorізьби, витинання, кераміки, вишивання, виробів з паперу і т. д., просимо присилати поштою на адресу Відділу до 20-го ВЕРЕСНЯ, або особисто в дні 21-го ВЕРЕСНЯ в домівці від 1 до 6 год.

За інформаціями просимо звертатися на адреси:

MARIA DANYSH
240 East 5th Street
NEW YORK, N.Y. 10003
Tel.: OR 7-0015

HALA KILAR
304 East 5th Street
NEW YORK, N.Y. 10003
Tel.: GR 3-3266

28-ий Відділ СУА в Нюарку, Н Дж.

повідомляє, що

в суботу, 14-го вересня 1968 року
о год. 2-ій по пол.
відкривається

ДИТЯЧА СВІТЛИЧКА

в „ПАРОХІЯЛЬНІЙ ЗАЛІ"
при Сенфорд Евеню в Нюарку, Н. Дж.

Увага! Джерзі Сіті й околиця! Увага!

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА
в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

ВЖЕ РОЗПОЧАЛА НАВЧАННЯ

МИНУЛОЇ СУБОТИ, 7-го ВЕРЕСНЯ Ц. Р. ВПИСИ ДІТЕЙ до школи (від 1-10 кл. включно) ПРОДОВЖУЮТЬСЯ.

Надіємося, що в цьому навчальному році не залишиться ніодна українська дитина поза своєю рідною школою.

С. МУХИН — дир. школи
ІВАН ЦЬОЛКО — голова Товариства „Рідна Школа"

Увага! *Увага!*

ПАРМА-КЛІВЛЕНД та ОКОЛИЦЯ!

В суботу, 14-го вересня 1968 року
о год. 8-ій точно
в приміщенні
Шефф Джуніор Гай Авдиторії на Пармі
— відбудеться —

ФОРТЕПІЯНОВИЙ РЕЧИТАЛЬ
МОЛОДОГО-ПІЯНІСТА
БОРИСА САДОВСЬКОГО

В програмі твори: Баха, Ветговена, Дебюсі, Ліпта та Шопена.

Українська Музична Школа в Ню Йорку
140 ДРУГА ЕВЕНЯ (УНДІМ)
ВОЛОДИМИР ЦІСИК — директор
ПРИЙМАЄ УЧНІВ НА НАУКУ
ГРИ НА СКРИПЦІ і ФОРТЕПІЯНІ

НЮ ЙОРК:
Скрипка — В. Цісик — VI 7-2566
Фортепіян — О. Музиченко — (202) 232-3561
Л. Пелех-Турзер — 698-2278
М. Цуканова — 392-4142

НЮАРК, Н. Дж.:
В. Цісик — (212) VI 7-2566

ПАССЕЙК, Н. Дж.:
В. Цісик — (212) VI 7-2566

БІНҐГЕМТОН, Н. Й.:
Марія Цісик-Хруцька — (717) DI 7-8970

КОГОВС, Н. Й.:
І. Гаврилюк — (518) CE 7-6341

ЛЕКЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНІ І ГУРТОВІ, ОРКЕСТРА, ІСПИТИ, КОНКУРСИ, УЧНІВСЬКІ КОНЦЕРТИ.

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ

ЗАТВЕРДЖЕНІ ШКІЛЬНОЮ РАДОЮ на 1968-69 ШК. Р.:

Новий Буквар і перша Читанка	$2.00
К. Кисілевський: Вивчаймо українську мову	0.85
Розрізна азбука і розрізні склади	0.25
К. Кисілевський: Правописні листки для II і вищих років навчання	0.50
К. Кисілевський: Вивчаймо українську мову, правописні і граматичні вправи для 4-го й 5-го років навчання	1.35
В. Романенчук: Українська читанка для II року навчання української мови	2.00
Третя читанка для III р. навчання	2.50
Четверта читанка для IV р. навчання	2.50
К. Кисілевський: Українська читанка для V року навчання української мови	1.85
К. Кисілевський: Українська читанка для VI року навчання української мови	2.20
М. Овчаренко: Українська читанка, „Золоті Ворота" для VII року навчання	3.00
К. Кисілевський: Хрестоматія з української літератури для VIII і вищих років	3.90
В. Радзикевич: Історія української літератури, для VIII і вищих р. навчання	3.00
К. Кисілевський: Граматика української мови	0.75
Український правопис	1.00
В. Янів: Нарис української культури для VIII і вищих років навчання	2.00
І. Крип'якевич: Історія України для V р.	1.25
І. Крип'якевич — М. Дольницький: Історія України (нове видання, з доповненнями і примітками д-р. П. Ісаїва), стор. 265	3.50
М. Дольницький: Географія України (нове видання, з кольоровою „Фізичною картою України")	1.50
Фізична карта України, 1:5 міл., кольорова	0.70
Е. Жарський: Географія — Природа України	2.00
Географічні зошити (контурові мапи України для вправ) для всіх років навчання з „Додатком" до „зошита"	1.25
Е. Жарський: Руханка: гри, забави	1.00
Програми навчання й виховання	2.00
В. Панейко: Граматика української мови	2.75
Стінна карта України, 1:1,5 міл., однокольорова для вправ	1.50
І. Франко: Захар Беркут	0.75
П. Куліш: Чорна Рада	0.75

Замовлення висилати на адресу:
EDUCATIONAL COUNCIL — U.C.C.A.
P. O. Box 391 — Cooper Sta. New York, N.Y. 10003

Філядельфія, Па.

ПЛАСТОВА ІМПРЕЗА

Пластові імпрези мають властивість втягати в один дружній гурт не лиш саму молодь, але й старших і тих, які ніколи раніше не були зв'язані з Пластом. З такими і подібними думками покидали філядельфійські громадяни парафіяльну залю при Українській Католицькій Церкві св. Йосафата на Френкфорді 5-го травня після традиційного Пластового Свяченого.

Велика заля цього нового будинку була заповнена по береги молоддю і старшими, коли цю святочну імпрезу відкривав молитвою парох о. В. Головінський, після чого всі присутні відспівали Христос Воскрес. Вступне слово виголосив станичний д-р Р. Максимович та передав ведення свята пл. сен. Іринею Ісаєву.

Першою точкою програми були народні танці та гагілки, що їх барвистим хороводом виводили пластунки, старші і зовсім маленькі, всі в стилевих народних строях. Закінчилася ця багата точка „кривим танцем". Цю частину програми підготовили пані пл. сен. Я. Савчак та пл. сен. І. Богачевська, а допомагала та вчила молодших дітей юначка Ярка Коморовська.

Атракцією імпрези була драматична сценка з пластового життя пера Зенона Чайківського, який рівночасно був і режисером.

Треба ствердити, що за останні роки З. Чайківський провів велику працю над групою своїх юних акторів — юначок та юнаків, ставлячи з успіхом ряд п'єсок та скечів. При цім всі ці твори були скомпоновані самим режисером Зеноном Чайківським. Вони мають відповідний зміст для молоді. Діти під його проводом радо працюють над собою, точно ходять на проби та виробляють в себе почуття відповідальности.

Отже на цій імпрезі виступила вже зіграна група членів цього драматичного гуртка зі сценкою „Князенко і князівна Свята Весни", які природно виконали свої ролі. Дружня праця пластунів і пластунок в таборі, вдавана строгість бунчужних та дотепна пустотливість підлеглих їм друзів — зображені в сценці, викликали оплески і радісний сміх у слухачів.

Відповідне оформення сцени виконав пл. сен. Анатоль Прасіцький. Музичне оформлення було виконане піяністкою Роксоляною Гарасимович. Акомпаніювала до численних пісень в сценці юначка Оленка Куземська. Передмову до сценки виголосила юначка Марта Куземська. Ролі виконували: юначки — Оксана Процик, Дора Варвара, Іра Дмитренко, Христя Дмитренко, Катруся Оранська, Ганнуся Стадниченко; юнаки — Ромко Процик, Марко Тарнавський, Богдан Чайківський, Максим Тарнавський, Олесь Лабунька, Олег Мадай, Олег Прасіцький, Юрко Пазуняк і Андрій Максимович. Ролю князівни і князенка грали Катруся Оранська і Олег Прасіцький; ролю бунчужних — Оксана Процик і Юрко Пазуняк.

Юні члени цього драматичного гуртка могли бачити, що доросла публіка їх сприймає, і можливо здивувались, — де тут поділася т. зв. „прірва між поколіннями"?

Присмно було спостерігати, як втомлені, але радісні виконавці, після чесного труду на сцені, завзято споживали смачні страви при столах.

Свято закінчив щирими та теплими словами голова Пластприяту, відомий громадянин п. М. Сагатий.

Завершила свято молитва, проведена парохом Української Православної Церкви св. Покрови о. М. Борисенком.

Треба бути нам щиро вдячним всім організаторам і виконавцям цієї імпрези та очікувати в майбутнім подібних.

П.І.П.

ТУРИСТИ З 50 КРАЇН

Орган КГБ „Вісті з України", який займається туристикою по УССР, повідомив у числі 25, що „від початку цього року в Києві вже побували десятки тисяч зарубіжних гостей з більше як 50 країн Европи, Азії, Африки та Америки. Вони з інтересом знайомляться з містом-героєм"... Поза місто туристів возять лише до 2-3 об'єктів, у тому до колгоспу „Україна" — потьомкінського села серед колгоспної нужди.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 21.

Н. Н., Клівленд	$12.00	І. Дячун, Елмгурст	2.00
А. Чорній, Балтімор	10.00	І. Іваник, Лиден	2.00
А. Данченко, Річмонд	8.00	Л. Король, Монтреал	2.00
Д. Миськів, Шикаґо	8.00	А. Ленк, Шикаґо	2.00
І. Джус, Бей Шор Гарденс	6.00	Х. А. Телюк, Ню Гейвен	2.00
Н. Мандрусяк, Савт Орандж	5.00	П. Орлівський, Монтреаль	1.25
Д. Поцинтелюк, Літл Фоллс	5.00	М. Щербанович, Рокебурн	1.80
В. Янів, Шикаґо	5.00	С. Олесницька, Нюарк	1.60
М. Починок, Джерзі Сіті	4.00	С. Окренчай, Нюарк	1.50
С. Супрун, Лорейн	3.75	М. Дідик, Олд Фордж	1.00
С. Бойків, Ірвінґтон	3.60	Г. Дідунник, Відд. 94	1.00
П. Бойко, Парма	3.20	М. Довгенко, Лос Анджелес	1.00
Іван Світ, Елмгурст	3.10	Ф. Гурин, Пассейк	1.00
Е. Беліца, Говшелл	3.00	А. Гурняк, Вунсакет	1.00
Е. Дацюк, Шикаґо	3.00	С. Іванота, Клівленд	1.00
Г. Добровольський - Омаґа	3.00	Г. Кузів, Вайндотте	1.00
М. Коперник, Вунсакет	3.00	Б. Маланюк, Маямі	1.00
В. Мельничин Джорджтавн	3.00	В. Марків, Озон Парк	1.00
І. Миколаєнко, Вашинґтон	3.00	А. Масний, Амгерстбурґ	1.00
Р. Скоробогатий Ню Йорк	3.00	А. Нагірний, Гадсон	1.00
М. Турянський, Ню Йорк	3.00	В. Назаркевич, Гартфорд	1.00
В. Вергун, Скрентон	2.90	В. Новак, Честер	1.00
Г. Двигайло, Ню Йорк	2.80	о. С. Сабол, ЧСВВ Юніонтавн	1.00
А. Майданський, Шикаґо	2.65	І. Садовий, Гошен	1.00
І. Войтюк, Шикаґо	2.00	К. Троз, Торн	1.00
І. Демчук, Форест Гілле	2.00	І. Харчук, Рочестер	1.00
		І. Яковенко, Ютика	1.00
		М. Вівчаровський, Філядельфія	0.90
		В. Вовк, Ст. Пол	0.80

МІСТО, ЗЕМЛЯ І МОЛОДІСТЬ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чі ноженята на зеленій траві.

Розпливлись звуки веснянки, тепер хлопці ставлять „вежу". Показують, які вони спритні, справні, відважні. Роблять це з гордістю, бо на них дивляться батьки, виховники, знайомі. Всі ті, які в неділю тікають з міста до молодости, що розтаборилася серед зелені.

У понеділок буде легше проїздити поганими кварталами. Бо думки будуть все ще там, на акрах „української землі", де наші діти й молодь вчаться ходити нашими шляхами.

ЦЕНТРАЛЬНЕ ОБ'ЄДНАННЯ БУКОВИНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ у ЗСА
ділиться з своїм Членством й Українським Громадянством сумною вісткою,
що 7-го серпня 1968 року у Фрайбурзі/Бр., Німеччина, після важкої недуги, передчасно відійшов у Вічність

сл. п. проф. МОДЕСТ ЧЕСНИКОВСЬКИЙ

народжений у 1904 р. на Буковині, Батько Українського Академічного Козацтва „Чорноморе" й „Запороже" та член інших українських громадських організацій на Батьківщині та на еміґрації.
Похоронений у Фрайбурзі, Німеччина.
ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного складаємо вислови щирого співчуття.
УПРАВА

ЗАПРОШУЄМО ПОБРАТИМІВ ПО ЗБРОЇ, КОМБАТАНТСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗСА І КАНАДИ, ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ, ПРИЯТЕЛІВ І ЗНАЙОМИХ

НА УРОЧИСТЕ
ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
НА МОГИЛІ
сл. п. ПЕТРА ДЯЧЕНКА
Ген.-Штабу Генерал-Поручника Армії УНР
що відбудеться
12-го жовтня (субота) 1968 року
о годині 12-ій дня
НА УКРАЇНСЬКОМУ ЦВИНТАРІ
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

За Родину —
О. ДЯЧЕНКО — Вдова
За Комітет Будови Пам'ятника —
П. САМУТИН — Голова

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Незабутнього МУЖА І БАТЬКА

бл. п.
ІВАНА ТИМЧИШИНА

буде відправлена
в понеділок, 16-го вересня 1968 року
о год. 8-ій ранку
в Українській Католицькій Церкві ЧЕСНОГО ХРЕСТА при 30th Street and 31st Avenue, Long Island City, N.Y.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

До участи в молитвах просять:
дружина — АННА
син — МАРІЯН

АКАДЕМІЯ

75-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"
СВЯТОЧНА ПРОМОВА —
Ред. МИКОЛА ЛІВИЦЬКИЙ
ПРЕЗИДЕНТ УНРЕСПУБЛІКИ В ЕКЗИЛІ

СУБОТА і НЕДІЛЯ, 14-го і 15-го ВЕРЕСНЯ 1968 РОКУ на СОЮЗІВЦІ

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

У 75-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

Після урочистої програми, відбудеться фестиваль вибору

МІСС СОЮЗІВКИ НА 1969 РІК

Майстер церемонії — ВОЛОДИМИР ГЕНТИШ — ЗАБАВИ в п'ятницю і суботу. Грає „АМОР"

В П'ЯТНИЦЮ, 13-го ВЕРЕСНЯ 1968 р. ВИБІР ОСТАННЬОЇ „КРАЛІ ТИЖНЯ" СОЮЗІВКИ

Вибір „Місс Союзівки" попередить
КОНЦЕРТ
ДІВОЧОГО ХОРУ
„ВЕСНІВКА"
з ТОРОНТА
під дир. Квітки Зорич-Кондратської

Праця
HELP WANTED MALE

AUTO MECHANIC
EXPERIENCED. ALL BENEFITS, INCLUDING HOSPITALS, VACATIONS & LIFE INSURANCE. EXCELLENT WORKING CONDITIONS, GOOD WAGES.
CROSS COUNTY TAXI
EAST 172ND STREET AND BOONE AVENUE.
CALL WY 1-6644

ХЕМІЧНИЙ ОПЕРАТОР
Досвід при Varnish, Alkyd or Latex. Платня за згодою, постійна праця. Телефонувати:
Farnow Inc.
77 Jacobus Ave., S. Kearny, NJ
622-1070

ФАБРИЧНА ПОМІЧ
для оформлювання. Денний репорт 7:30 ранку. Нічний репорт 4:00 по пол.
Canada Dry
59-02 Borden Avenue
Maspeth, N.Y.

FACTORY WORKERS
2nd and 3rd shift.
MEN wanted for general factory work, 2nd and 3rd shifts. Liberal fringe benefits program, including Blue Cross and Blue Shield. Call 887-4880.
Chrysler Plastic Products Corp.
7 Eastmans Rd.
Parsippany, N.J.
An equal opportunity employer

КУХАРІ
Малі замовлення, пов. час або кілька годин. Добрі умовини праці, нагода для підвищення. Голоситись тільки особисто від полудня до
Cafeteria
U.S. Motors
Old Gate Lane, Milford, Conn.

GENERAL RESTAURANT HELP
Broilerman, Salad Man.
Maitre'd
Cook-elite restaurants.
Good potential.
Melody Agency
5254 Merrick Road
Massapequa, L.I. 516 799-6666

УРЯДНИК
відбору і висилки, приємне окруження, великі бенефіти. Платні свята і важаний 37½ год.
Hebard Dental Supply
100 Lafayette Avenue
North White Plains, N.Y.
Тел.: (914) WH 8-8080

PRINTING AND OFFSET JOBS
Graphic placement exchange.
175 5th Ave. (23rd Street)
N.Y.C. SP 7-8380

MEN
To work in large modern manufacturing plant. Intelligent. Able to work around the clock. Rotating shifts. Non seasonal. Benefits. Brooklyn location.
Tel.: 253-8829

UPHOLSTERER
Висока платня для фахового, також досвідчений асистент. Добра платня, постійна праця, приємні умовини.
30 Irving Place, cor. 16 St.
N.Y.C. or 3-4300 Ext. 22

СПРИТНИЙ МУЖЧИНА
Помічник при інсталюванні антени, не боїться височини, достава TV. (914) WH 9-7599.
Schleicher Radio & T.V. Corp.
32 Mamaroneck Avenue
White Plains, N.Y.

МЕХАНІКИ ВАНТАЖНИХ АВТ
Постійна праця. Компанія в Бронксі. 100% платить ком. бенефіти, вкл. пенсійний плян. Праця цілий круглий рік. Доляд над 1½ тоновим light duty трак. Власні знаряддя.
Тел. CY 2-5741 за домовл.
Brookhill Frozen Meats
516 Westchester Ave.,
Bronx, N.Y.
(Near E. 149 St. & 3 Ave.)

Праця
HELP WANTED MALE

ВОДИЙ ВАНТАЖНИХ АВТ
з дочіпкою, досвід, добра платня, досконалі умовини праці. Платні вакації.
433 Knollwood Rd.
White Plains, N.Y.
Tel.: (914) 946-6660

PLUMBER
Experience on jobbing & alteration. Chauffeur's license necessary.
WE 3-9690, Bronx, N.Y.

КРАЯЧІ
Потрібно (2) з досвідом при суконках. Добра платня і постійна праця, приємні умовини праці.
Hudson Frocks
151 West 25th St. N.Y.C
(5th Flood) CH 3-2550

ПОРТЕРИ
Чищення бюр personnel. Повний час, нічна шифта, понед. до п'ятниці. Околиця White Plains. Оплачуємо траспорт. Висока почат. платня.
Тел. (914) WH 8-5264

TRUCK DRIVERS
Must have good working knowledge of Northern N.J. Steady year round job, with liberal benefits for young husky man who is willing to work. $2.75 per hour. 40 hour week.
Vincove Winery
675 River St., Paterson, N.J.
(201) 742-7625

НЕФАХОВА
фабрична поміч до фабрики плястики, шифти 4 по пол. до 12 ночі — 12 ночі до 8 рано. Нагода на овертайми.
Stuart Container Corp.
59 Grand St., Moonachie, N.J.
Тел. (201) 933-5016

М'ЯСАРІ
з досвідом або без. Повний час 40 год. Бенефіти. Добра платня, підвишки до 6 місяців. Голоситись:
D'Agostino's Supermarket
85 Willis Ave., Bronx, N.Y.
or call 230 - 3300 between 9 AM and 1:30 PM and 2:30 and 3:30 PM

ДО ГРАВІРУВАННЯ
Досвід при золоті, також вкладування каменів на перстенях і т. д. Праця на штуки, висока платня, приємні умовини праці. Добра нагода для відповідного.
PL 3-6525

СТОЛЯРІ
Досвід при малих домах і городових апартаментах. Мусить мати авто. З юнією або без.
(212) TU 6-0500
(914) 963-0047

ЮВЕЛІР
Околиця Менгетену, досвід при золотих пряжках, ювілірстві і т. д. Також направа біжутерії. Добра платня, постійна праця, всі бенефіти, доск. нагода.
Тел. PL 3-6525 Ext. 216

WAREHOUSEMEN
Opportunities now available with one of the largest retailers. 5 day, 40 hour week. Good starting salary. Liberal benefit program, including discounts in all branch stores, 7 paid holidays, paid vacation, hospitalization, life insurance, profit-sharing plan. Apply in person, Monday to Friday, 9 A.M. to 4 P.M.
Sears Roebuck & Co.
Distribution Center
152 Maywood Avenue
Maywood, N.J.

MAN
with mechanical ability, on operation of major piece of equipment. We want a man looking for a future. Hard work, long hours during busy season. Steady year around work.
Apply to
Deer Park Baking Co.
Hammonton, N.J.

Праця
HELP WANTED MALE

DRIVERS
Heavy duty trucks. Metropolitan area. Must have experience. Steady work.
EV 1-4990, Brooklyn, N.Y.

AUTO BODY MAN
Постійна праця, добра платня, юнійна фабрика, досконалі умовини праці, великі бенефіти, досконала нагода для відповідних.
Richard Buick
1095 E. 45th St., Brooklyn, N.Y.
CL 8-8000 CL 8-8004

ПІСЛАНЦІ
Достава пакунків. Постійна праця, $1.65 на годину.
LO 4-4976, NYC

MAINTENANCE MEN
Millright. Knowledge of soldering & Electrical work. Pension. Good working conditions. Excellent opportunity. Call from 1 to 4 P.M.
THE TREE PICKLE CO.
812 Borden Road
Cheektowago, N.Y.
(716) 674-2566

OIL BURNER SERVICE
Потрібно досвідчених мужчин, обслуга долішнього Менгетену. (2) добрі робітники 4-6, $3.75 & $4.50 на годину. Всі бенефіти. Досвід при pipe welder & boiler welder.
(212) 966-0771

TRAINEES MACHINE OPERATORS MACHINISTS
Excellent starting rate, wage increase in eight weeks, then every six months. 10½ paid holidays, 10% night shift premium. 2 weeks vacation after one year, profit sharing. Your life insurance, hospitalization and pension plan is paid in full by the company. Apply Personnel Office or call
848-3500
TOWNSEND COMPANY
T. R. S. Division
530 WEST STREET
BRAINTREE, Mass.
An equal opportunity employer

ЕЛЕКТРИКИ
досвід в хатніх електричних проводах
МЕХАНІКИ або ПОМІЧНИКИ
Повний час або кілька годин. Добра платня, бонус, госпіталізація, забезпечення, праця круглий рік.
Baltimore — Washington Area
Call collect: (301) 464-0539
or (301) 464-0331
8 AM to 8 PM
Equal Opportunity Employer

ЗАГАЛЬНІ ФАБР. РОБІТНИКИ
Відкриття на денні і вечірні шифти. Досвід неконечний. Постійна праця на повний час зі заохочуючим пляном. Багато великих бенефітів. Голоситись до Personnel Dept.
Henry Heide Inc.
14 Terminal Rd.
New Brunswick, N.J.
(Industrial Park)

Автомобілеві механіки
Досвідчені фахові мужчини. Постійна праця круглий рік. Всі великі бенефіти. Також як
AUTO BODY MEN (2)
Back Bay Rambler
750 Commonwealth Avenue
Boston, Mass.
(617) 734-7550

Праця
FEMALE

КЕЛЬНЕРКИ
Денна або нічна праця.
Тел.: (201) 343-7651

SPANNER or LEARNER
EXPERERIENCED.
Imperial swiss, high wages, steady work, paid vacation, air conditioned shop.
82 — First Street
Passaic, N.J. (201) 779-3788

КЕЛЬНЕРКИ
Праця в день або в ночі. Повний час. 7-4, 4-12:30. Добрі „типси". Юнійна робітня.
Mayflower Coffee House
Mr. Carter — (914) 761-3380

STENO TYPIST
General office responsibilities. Hours 9:30-5:30. 5 day week. Convenient location to all subways. Work in pleasant atmosphere. Liberal benefits. Salary commensurate with experience.
Apollo Shipping Co.
Call for appointment
425-8650

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід при візитових і балевих сукнях. Секційна праця або цілість. Також спеціяльні машинові оперейторки та при машинах пришивання ґудзиків. Добра платня, постійна праця, приємні умовини.
(516) 281-9791

Праця
MALE & FEMALE

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід при суконках. Секційна праця, пов. час. Постійна праця, платні свята, також до прасування. Добра почат. платня.
Carland Mfg. Corp.
8 North Main Street
Monroe, N.Y. (914) 783-2311

РОБЛЕННЯ ЗРАЗКІВ
при кращих трикотажних одягах, костюми, суконки для першорядної вирібні. Добра платня, постійна праця, приємні умовини праці.
OX 5-4440 або OX 5-3078

BRIDGEPORT BRASS CO.
NEEDS IMMEDIATELY
Bridgeport
ELECTRICANS MACHINISTS GRINDERS
(1st CLASS)
Immediate openings for permanent jobs to men experienced with Acme, Kingsbury, New Britain Gridleys or Browne & Sharpe equipment.
APPLY EMPLOYMENT OFFICE
Housatonic and Grand, Bridgeport, Conn.
or phone 366-6182 (Ext. 454)
BRIDGEPORT BRASS CO.
a Div. of National Distillers & Chemical Corp.
An equal opportunity employer.

Нюарк, Н. Дж. й околиця!
УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ ВЗУТТЯ
HOWERLA SHOES
203 Springfield Ave., Newark, N.J. Тел. 623-6248
— пошукує —
ПРОДАВЦЯ
НА ПОСТІЙНУ ПРАЦЮ
Платня згідно з умовою, Blue Cross & Blue Shield, платні вакації.
ЯРОСЛАВ ЯВОРСЬКИЙ

ЛИСТИ ЗАСУДЖЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЮРИСТІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

нас як зрадників Батьківщини. Такої думки він і другі представники КДБ, прокуратури, суду, а також представники ЦК України. Але тут же він заявив, що коли він виклав у ЦК усі неофіційні дані, як програвання магнітофонної плівки (на якій були записані наші розмови на нараді 6/XII — 60 р., як встановлено, то вже тоді на зборах 6/XI та й раніше до них Ващук був агентом КДБ і мав з собою у портфелі магнітофон), в квартирах наших і камерах та інші агентурні неофіційні дані, але яких вони не можуть офіційно долучити до справи, бо таке не дозволено законом, то він цим самим переконав працівників ЦК КП України в тому, що ми правильно засуджені в якості зрадників Батьківщини. Ось так вирішилась наша доля і доля багатьох подібних нам.

Можливо, що цей же людолов 20-го віку і залазив таємно у мою квартиру 30 грудня 1960 р., але цей таємний агент погорів, бо зайшовши в квартиру, там побачив мою племінницю, яка приїхала до мене в гості, і якої він не сподівався там застати, а тому змушений був негайно тікати із четвертого поверху і так біг аж до провулку, де і скрився. Ось таким методом і діють подібні молодчики навколо усіх підозрілих для них мається дуже багато, які заповнюють чорні списки. Таким же чином фабрикуються справи за справою.

Тут дуже коротенько сказано лише про деякі питання і моменти з них. Для того, щоб висвітлити усю нашу справу по сьогоднішній день, то потрібно на це списати тисячі сторінок.

Поскільки слідчі органи КДБ, прокурорські й судові робітники весь час покликають, що усі питання щодо нашої справи узгоджені з партійними органами, то по нашій справі ми в дальнішому будемо звертатися тільки у ЦК КП України з вимогою перегляду нашої справи і перевезення нас із чужини на свою Батьківщину — Україну.

Якщо в найближчий час наша справа не буде переглянута, і не буде знято з нас тавро зрадників Батьківщини, та не будемо повернуті на Україну, то ми змушені будемо звертатися в дальнішому за допомогою нам у згаданих питаннях до прогресивної громадськості України та прогресивної громадськості усієї нашої планети.

Іван Кандиба

ЗА РАХУНОК ЗАРОБІТКІВ КОЛГОСПНИКІВ

„Колгоспники колгоспу ім. Леніна Заліщицького району, Тернопільської області, — писала московська „Правда" з 1-го вересня, — збудували триповерхову школу, за кошти колгоспу". Газета, забуваючи про обов'язок держави, згадує, що на Тернопільщині цього року таким способом збудовано 38 шкіл.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ЧЕТВЕР, 12-го ВЕРЕСНЯ 1968 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва УНДім. — 316-ий Відд. о год. 8-ій веч. Проситься брати участь у зборах і вирівнювати залеглі вкладки. — Управа.

П'ЯТНИЦЯ, 13-го ВЕРЕСНЯ 1968 р.

ІНВАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. о год. 7:30 веч. в залі УНДому при 140 Prospect Ave., Irvington, N. J. Проситься чл. платити вкладки на зборах Відділу. — Мгр. І. Оверко, Стефанія Стеців, Марія Герус, Ю. Варанок.

СУБОТА, 14-го ВЕРЕСНЯ 1968 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Квартальні збори Т-ва Б. Хмельницького — 158 Відд. о год. 8-ій веч. в залі УНДому при 216-218 Гренд Стріт. Проситься вирівняти залеглі вкладки найдалі до 25 кожного місяця. — Ю. Сокол, пред., М. Кіт, рек. секр.

ЧИКАГО, Ілл. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 220 Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні Союзу. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ГАМТРАМК, Міш. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича — 94 Відд. о год. 7-ій веч. в Укр. Демокр. Клюбі, 2376 Ґрілінґ вул. Проситься чл. прибути. На порядку: звіт Контр. Комісії і інші важні справи. — М. Борисьевич, рек. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. о год. 7-ій веч. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглості. Прийтому пригадується, що 15-го вересня, в неділю, о год. 10 рано відбудеться спільна Служба Божа по померших членах нашого Т-ва. Численна участь наших членів на тій Сл. Божій є дуже побажана. — І. Струк, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя — 270 Відд. о 7-ій год. веч. в УНДомі, 92-96 Ґліт вул. Проситься чл. прибути, вирівняти чл. вкладки та не забувати про своїх членів. — А. Шаран, М. Баран, С. Островський.

НЕДІЛЯ, 15-го ВЕРЕСНЯ 1968 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Пресв. Богородиці — 36-ий Відд. о год. 2-ій по пол. Проситься чл. прибути, вибрати свої чеки а довжники вирівняти свої залеглості. — Марія Філас, предс., Катерина Ярославська, касир, С. Гунька, секр.

ДІТРОЙТ, Міч. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартін. Проситься членство прибути на збори, бо є важні справи до полагодження а залеглих вирівняти чл. вкладки. — І. Смерека, секр.

ДІТРОЙТ, Міч. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. Проситься членство приходити на збори. — Б. Терлецький, гол., П. Федик, фін. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі. Проситься вирівняти свої залеглості. 55-Літній Ювілей нашого Відділу відбудеться 27 жовтня ц. р. на якому буде головним промовцем засн. голови, предс. в. Володимир Сохан. Управа просить зголошувати свою участь на бенкет, щоб знати скільки приготовити місць. — П. Дзюба, гол., Т. Песко, кас., В. Попович, секр.

ДІТРОЙТ, Міч. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартін. Можна на зборах відібрати свої дивіденди. Проситься прибути і вирівняти чл. вкладки. — С. Леськів, рек. секр.

БОФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Філмоpe і Онейда вул. Проситься чл. прибути на збори, вплатити свої вкладки і забрати дивідендові чеки. Вкладки можна вплачувати кожної неділі у вище згаданому часі і місці. — І. Вула, гол., п-ня М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, касир.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва І. Франка — 334-ий Відд. о год. 1-ій по пол. при Вест Сайд Федерал Сейвінґ, 5839 Ridge Rd. Проситься чл. прибути і вирівняти свої залеглості. — М. Задерецький, предс., І. Холодінк, рекорд. секр., С. Бохонок, фін. секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Збори Т-ва Подільська Січ — 8-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в приміщенні СУМА, 417 Nepperhen Ave. Проситься чл. прибути. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори С-ва Пресв. Марії — 112 Відд. в залі церкви св. ап. Петра і Павла після 2-ої і 3-ої Сл. Божої. Проситься чл. прибути. — І. Добрянська, рек. секр.

НЮАРК, Н. Дж. Збирання чл. вкладок за міс. вересень від членів Б-ва св. І. Хрестителя — 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Сенфорд Аве. й Айві вулиці. Проситься вирівняти залеглості і відібрати дивідендові чеки. — М. Деметчук, предс., В. Салабун, секр.

НЕДІЛЯ, 22-го ВЕРЕСНЯ 1968 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі під ч. 47 Норе Ave. На другий місяць збори будуть в іншому приміщенні. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 292 Гудсон Аве. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти залеглості. — Управа.

Посмертні згадки

КОНСТАНТИН НАКОНЕЧНИЙ, член Т-ва І. Франка — 372 Відд. УНС в Плейнфілд, Н. Дж., помер 1 серпня 1968 р. Покійний нар. 1897 р. в с. Чесники, пов. Рогатин, Україна. Полишив у смутку дружину Параску, 3 дочки, 10 внуків і 5 правнуків. Покійний був головою Пертамбойської Округи і був дуже активним членом, ніколи не відмовлявся від жертв на українські цілі. Похорон відбувся 5 серпня 1968 р. з Укр. Кат. Церкви в Ню Брансвік, Н. Дж. при участи родини, членів Т-ва і знайомих на цвинтар св. Петра в Ню Брансвік, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Ярема

НИКОЛАЙ КУЛАК, член 106 Відд. УНС, Б-ва св. о. Николая в Шикаґо, Ілл., помер 18 липня 1968 р. на 77 році життя. Полишив у смутку дружину Розалію, дочку Олену Матвіїв, внуків і правнуків та дальшу родину. Покійний нар. в Зах. Україні, вступив в члени УНС в 1937 р., був все активний в церковних організаціях парохій св. Николая і св. Йосифа в Шикаґо від майже початків їх існування. Похорони відбулися 22 липня 1968 р. з пох. заведення до церкви св. Йосифа, а відтак на цвинтар св. о. Николая в Шикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

БОСЦКО МАРІЯ, членка 367 Відд. УНС в Рочестері, Н. Й., померла 11 серпня 1968 р. Нар. 18 листопада 1891 р. в с. Слобода, пов. Рогатин, Зах. Україна. До УНС вступила в 1933 р. Полишила в глибокому смутку мужа Панька, 2 синів: Михайла й Теодора, дочку Галину, 2 внуків і правнуку. Похорон відбувся 14 серпня 1968 року, з пох. заведення до церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар Holy Sepulchre при участи родини, знайомих і членів Т-ва.

Вічна Їй Пам'ять!
В. Попович

Читайте у всіх книгарнях за нововиданою знижкою
ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК
Автор МИХАЙЛО ДАНИЛЮК
— лікар, журналіст, громадський діяч — представляє визрівання національної свідомости на Волині, прихід окупантів — совєтських і німецьких — і боротьбу проти них.
Для багатьох розкриває незнану панораму героїчних дій українських повстанців на Крем'янеччині в роках 1942-43. 288 сторін друку. Ціна: 5.00 дол. тверда оправа 3.50 м'яка.
"SVOBODA"
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

БАТЬКИ і МАТЕРІ!
Не робіть кривди дітям!
Вже сьогодні замовте дитячий журнал Вирівняйте залеглу передплату.
ВЕСЕЛКА
THE RAINBOW
ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ
з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода" накладом Українського Народного Союзу. Редаґує Колеґія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить у ЗСА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа — 60 центів.
"THE RAINBOW" — "VESELKA"
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 5-8558. New York City
ДЛЯ ВАШИХ ДІТЕЙ: ВСІ КНИЖКИ ДЛЯ ШКОЛИ ОДЕРЖИТЕ В АРЦІ.

Різне

Українське Весільне Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо
ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР.
Приготовлено великий вибір матеріялів і різних товарів на висилку для рідних на свята по дуже дешевих цінах.
Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30-6, неділя від 10-2 по пол.

Real Estate

WEST NYACK
4 bedroom, high ranch, eat in kitchen panel, family room with built in bar & bookcases, large rear deck, privacy yet convenient to shops, school & parochial, carpeting storms & screens included. Well landscaped. Excellent buy. Must be seen to appreciate. Asking $37,500. Act now. CALL OWNER
(914) NA 3-5179

BRONX EAST 239 ST.
МУРОВАНИЙ ДІМ
2-родинний, 10 років, гараж і город. Помешкання на 6 і 3½ кімнати, 2½ лазнички, дохід 125 дол. Багато додаткових вигід. Дорогі килими від стіни до стіни, драперії і дашки, Trevors Rods в обох мешканнях. Авт. Whirpool пральня. Дзеркала на ширину стіни. Забезпечені вікна. Викладані стіни. Напевне буде Вам подобатись. Добрна околиця, гарна дільниця. Все, чого захочете. Ціна 38.500 дол. Кликати власника FA 5-7236. Мусить говорити по-англійськи.

Хочете знати, як жевріла ідея української свідомости в другій половині минулого віку і Державу, — то читайте: як народжувалася та сила, яка збудувала Українську
ЄВГЕНА ЧИКАЛЕНКА
„СПОГАДИ"
Цю велику на 504 стор. книжку, читається немов цікаву повість.
Ціна тільки $3.50
Замовляйте в:
SVOBODA

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ТАРЗАН, ч. 6058. Печені жаб'ячі ніжки!

— Я міг би зголосити право до цієї цілої рівнини як її відкривець! Я не бачу знаків, щоб інші люди були тут передімною! — Варені жаб'ячі ніжки! Вони смакуватимуть добре!

— Тільки не варіть їх задовго, в цій парі, бо інакше вони будуть тверді! — Я вже їх витягаю! Це дивна піч!

— Я хочу бачити, чи ви зробите це з безпекою, все робіть самі! — Добре виконана праця, Іто! А тепер ходім до нашого озера, щоб попливати перед їжою!